

**SAMEN
WERKINGS
VERBAND**

PO Langstraat
Heusden Altena

Evaluatie project hoogbegaafdheid

Samenwerkingsverband PO Langstraat, Heusden, Altena

2019-2023

Inhoud

Inleiding.....	2
Kern van het projectplan.....	3
Terugblik.....	4
Nulmeting 2019.....	4
Analyse vanuit de schoolondersteuningsprofielen 2018-2020.....	4
Bevraging schoolbesturen 2021.....	5
Enquête overgang PO-VO 2022.....	5
Interviews beredeneerd aanbod.....	5
De stand van zaken 2023	6
Leerrijk.....	6
Scala	6
De Stroming.....	7
Willem van Oranje.....	7
BRAVOO.....	7
SOOLVA	8
De Hoeksteen	8
Talentis (De Vlechter).....	8
De Brug.....	8
De Rank	8
Uitkomst van enquêtes 2023	9
Intern begeleiders	9
Leerkrachten	9
Conclusie enquêtes	11
Evaluatie van het projectplan.....	12
Aandachtspunten voor de toekomst.....	13
Vervolg	13
Bijlage 1: Enquête intern begeleiders	14
Bijlage 2: Enquête leerkrachten	17
Bijlage 3: Evaluatie Jaarplan 2019	21
Bijlage 4: Evaluatie Jaarplan 2020	28
Bijlage 5: Evaluatie Jaarplan 2021	36
Bijlage 6: Evaluatie Jaarplan 2022	47
Bijlage 7: Evaluatie activiteiten 2023	59
Bijlage 8: Placemat visie onderwijs hoogbegaafde leerlingen van de besturen PO in SWV LHA.....	60

Inleiding

Het is nu 2023 en daarmee wordt het project vanuit de subsidie hoogbegaafdheid afgerond. Om te kunnen bepalen wat het project heeft opgeleverd en wat het vervolg zou moeten zijn, is het van belang om te evalueren.

In eerste instantie was het idee, om met dezelfde vragen van de nulmeting ook de nameting te doen, zodat er een beeld ontstaat van wat er veranderd is; een voor- en nameting. Bij nader inzien leek dit toch niet de best passende aanpak, om vier redenen:

1. de intern begeleiders gaven bij de nulmeting een te rooskleurig beeld. Eventuele veranderingen in de praktijk zouden in de nameting dan niet zichtbaar worden als dezelfde vragen worden gesteld.
2. In de afgelopen jaren zijn er zeer grote veranderingen in het onderwijs geweest als gevolg van de Coronapandemie. Voor de ouders van hoogbegaafde leerlingen en de hoogbegaafde leerlingen zelf is de eerdere vragenlijst daarom niet goed bruikbaar meer. Er is teveel ruis om zuiver te krijgen wat het gevolg is van de stand van het hoogbegaafdenonderwijs en wat het gevolg is van de lockdowns en onderwijsaanpassingen door Corona.
3. Tussentijds is informatie verzameld over de stand van zaken binnen de besturen. Het zou beperkend zijn om hier geen gebruik van te maken.
4. In de loop van het project werd duidelijk dat het zwaartepunt moest komen te liggen op de ondersteuning van de leerkrachten in de reguliere groep. Deze doelgroep is in de nulmeting niet bevraagd, maar het is wel interessant om na te gaan hoe zij het onderwijs aan begaafde leerlingen nu vormgeven.

Voor de evaluatie van het project wordt gestart met de kernbeschrijving vanuit het projectplan.

Vervolgens wordt teruggeblikt naar de uitkomsten van 2019 en de daaropvolgende conclusies van tussentijdse metingen op diverse niveaus. De huidige stand van zaken wordt bepaald door te starten met de vraag aan de contactpersonen per bestuur over de ontwikkelingen die zijn doorgemaakt. Wat is er veranderd sinds 2019? Wat zijn de positieve punten en de aandachtspunten op dit moment? Vervolgens zijn er enquêtes gehouden onder de intern begeleiders en de leerkrachten van ons samenwerkingsverband (bijlage 1 en 2).

Kern van het projectplan

In het projectplan subsidie hoogbegaafdheid staat beschreven, dat de subsidie de mogelijkheid geeft de activiteiten van het reeds bestaande netwerk hoogbegaafdheid binnen het samenwerkingsverband uit te breiden en te investeren in structurele en duurzame expertise en aanbod voor meer- en hoogbegaafde leerlingen.

In de kern gaat het om het duurzaam en structureel versterken van de expertise en het aanbod voor meer- en hoogbegaafde leerlingen. Subdoelstellingen zijn:

1. Delen van kennis en inzichten die binnen de verschillende besturen en hun scholen aanwezig is, zodat het leren van en met elkaar versterkt wordt;
2. Monitoren van de behoeften op de werkvloer op het gebied van hoog- en meerbegaafdheid, zodat er gericht geprofessionaliseerd kan worden in de scholen, middels de inzet van een ambulante begeleider hoogbegaafdheid en de organisatie van scholingsbijeenkomsten. Zo wordt de expertise rondom meer- en hoogbegaafdheid op alle scholen vergroot. Er ontstaat meer en meer de uitdaging om passende ondersteuning te geven aan meer- en hoogbegaafde leerlingen, waarbij de ontwikkeling en persoonlijke groei van leerlingen centraal staat.
3. Professionaliseren en positioneren van de talentcoördinatoren van de verschillende besturen. Ieder bestuur in het samenwerkingsverband heeft een talentcoördinator. Het streven is in het netwerk bijeenkomsten te organiseren waarin zij kennis en ervaringen, goede voorbeelden en aanpakken/instrumenten uit kunnen wisselen. Daarnaast wordt expertise van buiten ingevlogen om de coördinatoren te scholen. Ook worden bezoeken gebracht aan andere organisaties/scholen om inspiratie op te halen voor de eigen context
4. Versterken van het aanbod aan meer- en hoogbegaafde leerlingen door 'witte vlekken' in het aanbod in kaart te brengen en daar gericht aanbod op te ontwikkelen en structureel in te zetten. Met name op het gebied van het jonge kind en de overgang PO – VO zijn er hiaten in het aanbod.

Het projectplan is verder uitgewerkt op onderdelen en er is een planning over de vier jaren gemaakt. Daarop zijn steeds de jaarplannen gebaseerd die in de stuurgroep en deelnemersraad vastgesteld zijn. Ieder jaar is een jaarevaluatie geschreven, welke naar de contactpersonen en de deelnemersraad is gegaan. De jaarevaluaties zijn als bijlage toegevoegd aan dit document (bijlagen 3 t/m 7).

Terugblik

Gedurende de looptijd van het project zijn er op verschillende niveaus uitvragingen geweest over de stand van zaken, waaruit steeds aanknopingspunten voor het vervolg naar voren kwamen. Deze metingen en de aanbevelingen worden hieronder beschreven.

Nulmeting 2019

Eind 2019/begin 2020 is de stand van zaken omtrent het onderwijs aan (hoog)begaafde leerlingen in samenwerkingsverband LHA in kaart gebracht middels enquêtes bij intern begeleiders, leerkrachten en ouders. De doelstelling van deze enquêtes was meer zicht te krijgen op de kennis over begaafde leerlingen, de begeleiding die op dat moment geboden werd en verschillen daaromtrent tussen de besturen en scholen met verschillende schoolomvang.

Uit het eerste onderzoek kwam naar voren dat de verschillen tussen de besturen wat betreft het onderwijs aan begaafde leerlingen niet zo groot waren. Er waren enkele accentverschillen omtrent versnelling en de mate van protocollering. Het werd zinvol geacht dat de schoolbesturen hun scholen gingen aansturen hun beleid met betrekking tot onderwijs aan begaafde leerlingen goed vast te leggen en te communiceren en waar nodig aanpassingen in beleid te maken.

De kennis van leerkrachten over onderwijs aan begaafde leerlingen moest binnen ieder bestuur vergroot worden. De intern begeleiders van de scholen hadden hier een te positief beeld over vergeleken met dat van de betrokkenen bij de plusklassen en voltijds hoogbegaafdenonderwijs. Een belangrijke factor om de kennis van leerkrachten te vergroten, bleek het verbeteren van de koppeling tussen de plusklassen en de reguliere klassen. De leerkrachten van de reguliere klassen ervaarden het als een gemiste kans dat er niet meer communicatie plaatsvond.

De extra voorzieningen voor (hoog)begaafde leerlingen waren binnen het SWV in voldoende mate aanwezig. Er is voltijds-onderwijsaanbod voor leerlingen van groep 1 tot en met 3 en voor leerlingen van groep 4 tot en met 8 en binnen de besturen wordt op dat moment middels plusklassen extra uitdaging verzorgd. Het accent waar de verbetering van het onderwijs aan (hoog)begaafde leerlingen op moest komen te liggen, was op de inrichting van het onderwijs in de reguliere klassen.

Met deze informatie is het aanbod binnen de masterclasses, het leernetwerk en de intervisiegroepen geoptimaliseerd en er is nagegaan welke maatregelen getroffen moesten worden om de begeleiding van begaafde leerlingen binnen ons samenwerkingsverband (nog verder) te verbeteren.

Analyse vanuit de schoolondersteuningsprofielen 2018-2020

In 2021 heeft een analyse van de schoolondersteuningsprofielen op het gebied van ondersteuningsmogelijkheden aan de hoogbegaafde leerling plaatsgevonden, waarbij de stand van zaken in 2018 werd vergeleken met die in 2020:

“Uit de informatie die door de besturen is aangeleverd bij de cijfers, blijkt dat er binnen alle besturen een ontwikkeling gaande is, waarbij de deskundigheid omtrent hoogbegaafdheid binnen de scholen en binnen de besturen steeds meer naar tevredenheid beschikbaar is en ook steeds meer wordt geborgd. Wat opvalt is, dat er bijna bij alle besturen een bottom up strategie wordt gehanteerd, waarbij de deskundigen op het gebied van hoogbegaafdheid de kar trekken. Er wordt weinig gesproken over vastgelegd beleid en de rol van bestuurder en directeur.

Het blijft zaak de positieve ontwikkeling door te zetten en vast te blijven houden aan de visie die we hebben met betrekking tot passend onderwijs voor meer- en hoogbegaafde leerlingen. Van belang is, dat dit aspect een plaats houdt in het beleid van besturen en ook in het beleid van scholen duidelijk wordt opgenomen. Daarbij blijft scholing in het herkennen, erkennen en begeleiden van hoogbegaafde

leerlingen een belangrijk aspect, waar niet alleen het samenwerkingsverband, maar ook de besturen actief mee bezig dienen te zijn.”

Bevraging schoolbesturen 2021

Begin 2021 zijn de schoolbesturen bevestigd met betrekking tot hun voorzieningen en plannen omtrent het onderwijs aan begaafde leerlingen. De uitwerking daarvan is opgenomen in een placemat (bijlage 8). Uit de bevestiging komt naar voren dat alle schoolbesturen bezig zijn met het professionaliseren van leerkrachten en het opzetten van voorzieningen voor hoogbegaafde leerlingen, mede vanuit de ontwikkelplannen die met impuls gelden vanuit het subsidieproject hoogbegaafdheid zijn opgezet.

Enquête overgang PO-VO 2022

Begin 2022 wordt vanuit een enquête over de overgang PO-VO het volgende geconstateerd met betrekking tot het PO en de overgang:

Verbeterpunten voor het PO liggen vooral op het gebied van het vergroten van de kennis en vaardigheden bij de leerkrachten. Daarbij wordt aangegeven dat er grote verschillen worden waargenomen in niveau. De kennis over signalering en de zijnskenmerken van hoogbegaafde leerlingen, de erkenning van hun behoeften, de vaardigheid in het compacten en verrijken blijven de belangrijkste aandachtspunten. Scholing door middel van Masterclasses heeft de afgelopen jaren veel plaatsgevonden. Dit blijkt echter niet de manier om alle leerkrachten goed te bereiken, omdat deelname vrijwillig is en men vooral geïnteresseerden treft op deze bijeenkomsten. Het is de besturen aan te bevelen de aandacht te richten op teamscholing en het onderwijs aan begaafde leerlingen expliciet met beredeneerd aanbod op te laten nemen in het schoolbeleid.

In het voortgezet onderwijs komen de ondersteuning van concentratieproblematiek, perfectionisme/faalangst en EF wel aan de orde, in de basisondersteuning en in begeleidingslessen/groepen. Hooggevoeligheid is een onderwerp waar verder naar gekeken moet worden in het kader van het zijnsluit.

Scholing van VO-docenten door schoolbrede masterclasses, gericht op de kennis over de zijnskenmerken van hoogbegaafde leerlingen, de erkenning van hun behoeften en de mogelijkheden om dit in de basis op te nemen wordt aanbevolen.

We bevelen aan verschillende contactmomenten met het PO te organiseren om niet alleen tijdens de overdracht, maar ook op andere momenten in het jaar het contact te leggen over de ontwikkeling van leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. Het meest wenselijke zou zijn, dat de docenten of mentoren gemakkelijker contact zoeken met leerkrachten groep 8 bij vragen over een leerling. Waarschijnlijk helpen enkele georganiseerde contactmomenten om dit in gang te zetten.

Gezien de reacties van de respondenten lijkt een tussenvoorziening wenselijk en zijn de aantallen zo groot dat er een groep te realiseren moet zijn. Het is zaak dit verder uit te gaan zoeken met ronde tafelgesprekken om zicht te krijgen op welke vorm van tussenvoorziening. Wat verwacht men er precies van? Wat is de meerwaarde ten opzichte van hetgeen het VO nu kan bieden? Ook kan het zinvol zijn om bij VO scholen met een tussenvoorziening na te vragen waarom men deze keuze heeft gemaakt en wat de voor- en nadelen zijn. Nu is ook het moment gekomen om in de stuurgroep VO verder te gaan met dit onderwerp en om na te gaan of er een VO-school is die wil investeren in de opzet van een dergelijke groep.

Interviews beredeneerd aanbod

In de eerste helft van 2022 zijn er interviews gehouden met verschillende directeuren per bestuur, om een beeld te krijgen van het beredeneerd aanbod op hun school en de behoeften die er nog liggen. Daaruit wordt de volgende conclusie getrokken:

Uit de gesprekken met enkele directeuren, waarbij alle besturen vertegenwoordigd zijn, kunnen we concluderen dat het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen binnen school in beeld is. De scholen zijn zich bewust van de noodzaak om ook voor deze doelgroep passend onderwijs aan te bieden en men is hard bezig dit te realiseren. De mate waarin men gevorderd is in het bieden van passend onderwijs, verschilt. Vaak hangt dit ook samen met de leerlingenpopulatie. Toch zien we dat ook scholen met een hogere schoolweging bezig zijn om voor deze doelgroep aanpassingen in het onderwijs te maken. Het doelmatig handelen en de daarbij behorende cyclische werkwijze is op veel scholen nog niet terug te zien waar het het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen betreft. Hier kan nog een slag geslagen worden.

Vervolgacties vanuit de stuurgroep en de contactpersonen

1. Vanuit de stuurgroep willen we samen met de contactpersonen overleggen, om een basisniveau van onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen vast te stellen, passend bij de ontwikkelingsfase van het bestuur. Dit basisniveau kan het bestuur meenemen in het beleidsplan op bestuursniveau. De scholen kunnen hier vervolgens hun eigen vertaling op maken, met te nemen ontwikkelstappen, op welke manier en op welk moment, de evaluaties en vervolgstappen.
2. Scholen die er behoefte aan hebben (vooral eenpitters) kunnen door de stuurgroep in contact worden gebracht met scholen die de zaken goed op poten hebben staan. Er kunnen lijntjes worden gelegd. We vragen de contactpersonen per bestuur om na te gaan welke scholen een hulpvraag hebben, zodat er vervolgens een goede match kan worden gemaakt.

De stand van zaken 2023

In januari/februari 2023 hebben de contactpersonen van de tien besturen aangegeven wat de stand van zaken is met betrekking tot het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen en wat er veranderd is in het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen. Per bestuur wordt dit beknopt aangegeven:

Leerrijk

De grootste verandering sinds 2019 is, dat er door alle aandacht die de doelgroep heeft gekregen, vanuit het SWV en de werkgroep Breinrijk, de leerkrachten zich bewuster zijn geworden van de (speciale) onderwijsbehoeftes van deze groep. Binnen elke school zijn er nu wel een of meerdere personen die een scholing hebben gevolgd gericht op HB en bij vragen weten ze de werkgroep goed (beter) te vinden. Er zijn veel meer initiatieven op de scholen zelf (plusgroepjes) en de populatie op Breinrijk verandert daardoor. Vooral leerlingen met een extra zorgvraag worden nog aangemeld, de "blijje" hoogbegaafde leerling wordt op school van een zo passend mogelijk aanbod voorzien.

Door het plaatsen van Breinrijk op Baardwijk, een school met een hogere weging, worden leerlingen meegenomen in het aanbod die anders mogelijk niet gesignaleerd zouden zijn. Er is nu ook een bovenschoolse plusklas voor groep 4 die ook vooral een observatie functie heeft en dat zorgt ook voor veel kennisuitwisseling. Leerrijk constateert mooie ontwikkelingen, maar er blijven grote verschillen tussen scholen en leerkrachten, waarvoor aandacht nodig blijft.

Scala

Sinds 2019 heeft er een grote omslag plaatsgevonden. De bovenschoolse plusklas is opgeheven, omdat dit aan veel te weinig leerlingen ondersteuning bood en de afstand tot de reguliere klassen erg groot bleef. Hiervoor in de plaats is op bijna elke school nu Plus-in-de-Klas geïmplementeerd. De kinderen krijgen anderhalf uur ondersteuning buiten de groep met peers, maar de meeste activiteiten moeten in de reguliere klas plaatsvinden. Elke school heeft een talentcoördinator (de plus-in-de-klas-leerkracht), die goed op de hoogte is van onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen en de andere leerkrachten kan ondersteunen en aansporen. Op alle scholen komt het onderwerp hoogbegaafdheid, al dan niet

regelmatig, ter sprake. De scholen weten de plus-in-de-klas coaches te vinden bij vragen en casussen, of ze worden doorverwezen door de DBG-er.

Er is een basisniveau voor onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen vastgesteld. Daarop worden audits uitgevoerd om te komen tot goede borging van de afspraken. Ieder jaar staan er cursussen rondom hoogbegaafdheid op het programma van de Scala-academie en deze bijeenkomsten worden (meestal) redelijk tot goed bezocht.

Scala had al een voltijds HB voorziening vanaf groep 4, daar is de voorziening voor groep 1-3 aan toegevoegd.

Compacten en verrijken blijft op de meeste scholen toch nog steeds een aandachtspunt. Ondanks schoolafspraken/ kwaliteitskaarten blijft de uitvoering nog leerkrachtafhankelijk. Dit geldt ook voor het signaleren. We blijven de leerkrachten de komende jaren hier nog ondersteuning op bieden.

De Stroming

De eigen leerkrachten van de leerlingen begeleiden de leerlingen meer en beter tijdens het Levelwerk in de groep. Alle leerkrachten zijn geschoold op niveau 3, begeleiden in de klas, waardoor ze dit ook beter kunnen organiseren. Er wordt uitgegaan van thematisch werken, waarmee ruimte ontstaat voor het werken op eigen niveau.

Binnen De Stroming is meer aandacht voor de Executieve Functies in de Plusgroep en de eigen groep. Daarbij is er meer verbinding tussen de reguliere groep en de Plusgroep.

Vanuit De Stroming zijn er talentgroepen waaraan een aantal leerlingen van de verschillende scholen kunnen deelnemen, zodat zij nog meer onderwijs op maat krijgen.

Willem van Oranje

Willem van Oranje heeft met Linus en 123 Driessen een voltijd HB school voor groep 1 -8. Daarnaast probeert men op de Koningsschool en de Juliana van Stolbergschool een geïntegreerd programma aan te bieden, dat ook goed aansluit bij de HB leerlingen. De Juliana van Stolbergschool heeft een interne plusgroep, de Koningsschool probeert op casusniveau af te stemmen op de leerlingen.

Op beide scholen is een talentcoördinator aanwezig met veel kennis van hoogbegaafdheid, die de andere teamleden ondersteunt en aanspoort op het gebied van onderwijs aan begaafde leerlingen.

Op de Koningsschool is scholing geweest. Hierin zijn de leerkrachten onderwezen in de inzet van de Pittige Plustorens voor begaafde leerlingen, smartgames en hun rol in het onderwijs en hoe kinderen te signaleren om daarna onderzoek te laten doen (SiDi).

De Juliana van Stolbergschool heeft in de periode 2019-2023 een beleidsplan geschreven, waarin men een jaarplan met lesindicatoren voor hoogbegaafde leerlingen had opgenomen. Dit is inmiddels helemaal ingevoerd. Om ervoor te zorgen dat er een goede koppeling is tussen de plusgroep en de reguliere groep, heeft men de maandelijkse informatiecyclus Bruggetje ingevoerd.

Ook bij Willem van Oranje ziet men dat er nog veel winst te behalen valt. Men wil zich de komende tijd richten op de signalering. Leerkrachten uit de plusklas gaan in de groepen ondersteuning bieden aan de leerkracht en leerlingen.

BRAVVO

Binnen stichting Bravoo is er een bovenschoolse coördinator HB aangesteld voor 0,1 FTE. De coördinator bezoekt minimaal 1x per jaar de scholen en gaat in gesprek met de talentcoördinator en eventueel de directeur over allerlei zaken rondom HB. Ook koppelt de bovenschoolse coördinator scholen aan elkaar wanneer er een hulpvraag is bij scholen. Of zij verzorgt een teampresentatie of bouwpresentatie / inspiratiemiddagen.

Op scholen wordt HB hierdoor warm gehouden. Wel zijn er grote verschillen te zien, wat grotendeels te maken heeft met de populatie van de verschillende scholen.

Daarnaast heeft stichting Bravoo een bovenschoolse werkgroep HB, met daarin iemand vanuit het bestuur, een directeur, een IB-er, een talentcoördinator en de bovenschoolse coördinator. De onderwerpen die hierin besproken worden, worden teruggekoppeld aan de talentcoördinatoren. Zij koppelen dit dan weer terug aan de scholen.

SOOLVA

Bij SOOLVA wordt nu gewerkt met een vast "menu" aan HB-activiteiten. Daarmee wordt ook voor leerlingen die aangemeld worden voor de HB-instroomdag (dus parttime HB onderwijs) op basis van onderwijsbehoeften een passende dag en daarmee passend aanbod gerealiseerd. Er is een route ontwikkeld voor aanmelding voor de HB-instroomdag, zodat de signalering en ondersteuning op schoolniveau is verbeterd. De HB-unit op De Almgaard is uitgebreid met een middenbouwgroep. Momenteel worden mogelijkheden onderzocht voor HB onderwijs voor de onderbouw, waarbij ook aandacht is voor een doorgaande lijn met de voorschool.

De Hoeksteen

Bij De Hoeksteen is sinds 2019 een bovenschoolse plusklas (1 dag per week) met een school uit een ander samenwerkingsverband gerealiseerd. Daarnaast is er een leerkracht gespecialiseerd op het gebied van HB. Deze leerkracht heeft de zelfstandige en gevorderden opleiding gevolgd van Novilo. Er is een leerkracht die 4 dagen vrijgeroosterd is om door de hele school de hoogbegaafde leerlingen te signaleren, door te toetsen, en les te geven (het schrijven en uitvoeren van handelingsplannen). Deze leerkracht houdt zich ook bezig met het opzetten van programma's, leren leren trainingen, EF trainingen, individuele begeleiding, psycho-educatie, leerkracht ondersteuning en het onderhouden van de contacten met ouders.

Talents (De Vlechter)

Op De Vlechter heeft men zich gericht op teambrede scholing in HBG theorie en hoe deze theorie uit te werken in de praktijk en scholing in breinvriendelijk onderwijs. Daarnaast is De Vlechter gestart met een pilot 'leren leren', om de executieve functies van alle leerlingen te verbeteren. Deze pilot wordt komend schooljaar verder uitgewerkt. Schoolbreed wordt gewerkt aan de mindset met behulp van Growie & Fixie. Er is beleid op het gebied van hoogbegaafdheid, waarin beschreven is hoe de leerlingen in de groep ondersteund worden en wanneer ze in aanmerking komen voor de plusgroep. Sinds dit schooljaar zijn er twee plusgroepen twee dagdelen in de week.

De Brug

Op De Brug is er gewerkt aan beleid vanuit de visie op het gebied van hoogbegaafdheid met een externe ondersteuner. Er is een plusklas opgericht, het SIDI protocol is ingevoerd om de signalering te versterken en er is contact met de peuterspeelzaal om een soepele doorstroom tot stand te brengen. Het compacten en verrijken gebeurt, maar loslaten blijft voor sommige leerkrachten lastig. Men is bezig met het versterken van het basisaanbod in de klas. Daarnaast is het signaleren en goed begeleiden van onderpresteerders een punt van aandacht voor de komende periode.

De Rank

De Rank geeft aan dat er wat organisatie betreft niets veranderd is. De meer- en hoogbegaafde leerlingen krijgen naast materialen uit Levelwerk ook Reken XL aangeboden. Er wordt niet aangegeven of er veranderingen in beleid of kennisniveau van leerkrachten is. Op de Rank was altijd al redelijk veel kennis over hoogbegaafdheid aanwezig.

Uitkomst van enquêtes 2023

In de periode april/mei 2023 zijn bij de intern begeleiders en bij de leerkrachten van alle scholen korte enquêtes uitgezet over de huidige stand van zaken.

Intern begeleiders

39 intern begeleiders hebben de enquête ingevuld, waarbij er een mooie verdeling is over de grotere besturen en de eenpitters.

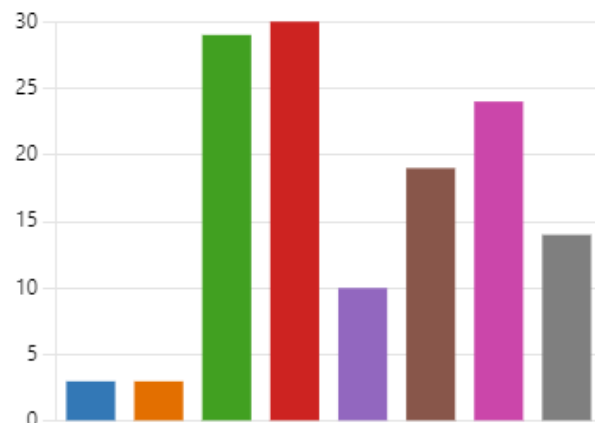
Beleid en draagvlak

36 van de 39 intern begeleiders geven aan dat er een zorg- of beleidsplan is waarin ook de zorg voor hoogbegaafde leerlingen is gespecificeerd. Er blijkt vooral binnen het team veel draagvlak voor onderwijs op maat aan HB leerlingen, maar ook bij de directie en bestuur is voldoende draagvlak bij 27 van de 39 respondenten. Bij het overgrote gedeelte is tenminste één teamlid gespecialiseerd in het thema hoogbegaafdheid. 32 respondenten geven aan dat bij de aanmelding aandacht is voor een eventuele ontwikkelingsvoorsprong.

versnellen

34 keer wordt aangegeven dat de school gebruik maakt van hulpmiddelen om tot een weloverwogen besluit tot versnellen te komen. Vijf keer is dit niet het geval, waarbij er geen specifiek bestuur aan te geven is. Over de verschillende vormen van versnellen komt het volgende naar voren:

● Vervroegd instromen in groep 1	3
● Groep 1 en 2 overslaan	3
● Groep 1 en 2 in één schooljaar ...	29
● Een groep overslaan in de groe...	30
● Meerdere groepen in één schoo...	10
● Halverwege het schooljaar een ...	19
● Versnelling voor een bepaald vak	24
● Vervroegd doorstromen naar he...	14

Niet alle vormen van versnellen worden evenveel toegepast. Men lijkt versnelling in de onderbouw minder toe te passen, biedt meerdere groepen in één schooljaar minder vaak aan en men is terughoudend met vervroegd uitstromen naar het VO.

Aanbod

Ook het verrijken buiten de groep gebeurt minder in groep 1 en 2. Veel scholen hebben inmiddels binnen de school een plusgroep (34 van de 39 respondenten). Binnen de plusgroep op school wordt gewerkt aan specifiek op hoogbegaafde leerlingen gerichte doelen, wordt per leerling gewerkt aan individuele doelen en vaardigheden, die met de leerling worden besproken. Op basis van die doelen worden eisen gesteld aan de leerling en de pedagogiek en didactiek zijn afgestemd op de leereigenschappen en leerlingkenmerken van hoogbegaafde leerlingen.

Leerkrachten

219 leerkrachten hebben de enquête ingevuld. Er is sprake van een mooie verdeling over de besturen en de groepen. Alleen groep 1 is wat minder vertegenwoordigd, maar groep 2 wel zeer goed en het zullen vaak combinatiegroepen 1 / 2 zijn.

Signalering

202 leerkrachten geven aan dat er afspraken op school zijn over de signalering. 187 leerkrachten geven aan dat de schoolbrede afspraken ook zo in de praktijk worden uitgevoerd.

Kennis

178 leerkrachten geven aan dat ze op de hoogte zijn van specifieke leereigenschappen van begaafde onderpresteerders. 41 leerkrachten geven aan daarvan niet op de hoogte te zijn. Ook geven 37 leerkrachten aan dat het niet bij ze opkomt dat de verklaring van verschil in gedrag op school en thuis mogelijk voortkomt uit begaafdheid/ ontwikkelingsvoorsprong.

Compacten en verrijken

Op de scholen wordt op verschillende manieren gecompact. Daarvan wordt "Ik bepaal als leerkracht zelf welke stof de leerling wel moet maken en wat niet" het meeste gekozen (105 keer) gevolgd door het vooruit toetsen (89) en het overleggen met de leerling (68) en tenslotte de compacte route van de methode (63). Bij de mogelijkheid om andere antwoorden te geven, wordt veelal ingegaan op de verrijking die wordt geboden. Daarnaast wordt de intern begeleider of HB specialist betrokken, zijn er afspraken op school- of bouwniveau over wat er wel en niet gevolgd moet worden of wordt een observatiesysteem ingezet om goed af te stemmen.

Er wordt een uitspraak gedaan over het niet compacten in groep 1-2, maar de verrijking, aangepaste taakbrief en beredeneerd aanbod wordt ook genoemd bij het compacten in groep 1-2. Het wordt door de leerkrachten niet gezien als compacten, omdat je niet zo strak uit een methode werkt.

De tijd die vrijkomt door het compacten, wordt bijna altijd besteed aan verrijking. De verrijkingsstof bestaat bij 125 leerkrachten niet alleen uit schriftelijk materiaal, is specifiek ontwikkeld voor hoogbegaafde leerlingen (119), staat op de weekplanning (100) of is een vast onderdeel van de leerstof van die week. Slechts 75 leerkrachten geven aan dat de leerstof niet afkomstig is van hogere leerjaren. Dit aspect zal verder bekeken moeten worden.

164 leerkrachten geven aan de instructie van de leerstof aan te passen op de eigenschappen van de hoogbegaafde leerling. De verrijkingsstof wordt vooraf besproken met de leerling en er worden eisen aan gesteld. Een punt van aandacht is het geven van begeleiding en feedback aan de leerling tijdens het werken aan verrijkingsstof binnen de eigen groep. 97 leerkrachten geven aan dat ze dat lukt, 119 leerkrachten geven aan dat ze dat niet goed lukt.

Overdracht plusgroep

De meeste leerkrachten geven aan, dat er in voldoende mate overleg is tussen de begeleider van de plusgroep/plusklas en de groepsleerkracht. De ervaren samenhang tussen hetgeen in de plusgroep/plusklas gebeurt en wat er in de eigen groep gebeurt, verschilt. 90 leerkrachten ervaren geen samenhang, 50 wel. Daarnaast ervaren 18 leerkrachten wel samenhang in de schoolse plusgroep, maar niet in de bovenschoolse plusklas en 1 leerkracht ervaart de samenhang in de beide groepen wel. Voor 55 leerkrachten is de vraag niet van toepassing.

De terugkoppeling naar ouders gebeurt in de meeste gevallen via het rapport en gesprekken leerkracht/plusleerkracht. 35 leerkrachten geven aan dat het via een nieuwsbrief gaat en 27 leerkrachten geven anders aan: werkportfolio, kijkmiddag, 2 keer per jaar schriftelijke evaluatie, niet van toepassing (geen plusgroep), er moet vaker naar ouders gecommuniceerd worden, niet van toepassing op slimme kleuters.

Er is zowel bij de antwoorden van de intern begeleiders als die van de leerkrachten gekeken, of er bepaalde antwoorden bij specifieke besturen vaker naar voren kwamen, maar hier is geen significant resultaat in gevonden.

Conclusie enquêtes

Uit de enquêtes worden de ontwikkelingen, die de contactpersonen van de besturen aangeven, bevestigd. We zien dat er:

- veel meer aandacht is voor beleid op het gebied van hoogbegaafdheid;
- goede afspraken zijn rondom signalering;
- een goede afweging wordt gemaakt voor versnelling;
- in de klas veel meer gebeurt aan het aanbod door middel van compacten en verrijken;
- goede afstemming is met plusgroepen/plusklassen.

Als aandachtspunten voor besturen zien we dat:

- niet iedere leerkracht beschikt over voldoende kennis over onderpresteerders;
- het aanbod voor de hoogbegaafde leerlingen vaak bestaat uit leerstof uit hogere groepen, wat vaak niet afgestemd zal zijn op de leerbehoefte van de hoogbegaafde leerling;
- het moeilijk is voor de leerkrachten om de hoogbegaafde leerlingen begeleiding en feedback te geven tijdens het werken aan verrijkingsstof in de eigen groep.

Evaluatie van het projectplan

In het projectplan subsidie hoogbegaafdheid staat beschreven, dat de subsidie de mogelijkheid geeft de activiteiten van het reeds bestaande netwerk hoogbegaafdheid binnen het samenwerkingsverband uit te breiden en te investeren in structurele en duurzame expertise en aanbod voor meer- en hoogbegaafde leerlingen.

In de kern gaat het om het duurzaam en structureel versterken van de expertise en het aanbod voor meer- en hoogbegaafde leerlingen. Subdoelstellingen zijn:

1. Delen van kennis en inzichten die binnen de verschillende besturen en hun scholen aanwezig is, zodat het leren van en met elkaar versterkt wordt;
2. Monitoren van de behoeften op de werkvloer op het gebied van hoog- en meerbegaafdheid, zodat er gericht geprofessionaliseerd kan worden in de scholen, middels de inzet van een ambulante begeleider hoogbegaafdheid en de organisatie van scholingsbijeenkomsten. Zo wordt de expertise rondom meer- en hoogbegaafdheid op alle scholen vergroot. Er ontstaat meer en meer de uitdaging om passende ondersteuning te geven aan meer- en hoogbegaafde leerlingen, waarbij de ontwikkeling en persoonlijke groei van leerlingen centraal staat.
3. Professionaliseren en positioneren van de talentcoördinatoren van de verschillende besturen. Ieder bestuur in het samenwerkingsverband heeft een talentcoördinator. Het streven is in het netwerk bijeenkomsten te organiseren waarin zij kennis en ervaringen, goede voorbeelden en aanpakken/instrumenten uit kunnen wisselen. Daarnaast wordt expertise van buiten ingevlogen om de coördinatoren te scholen. Ook worden bezoeken gebracht aan andere organisaties/scholen om inspiratie op te halen voor de eigen context
4. Versterken van het aanbod aan meer- en hoogbegaafde leerlingen door 'witte vlekken' in het aanbod in kaart te brengen en daar gericht aanbod op te ontwikkelen en structureel in te zetten. Met name op het gebied van het jonge kind en de overgang PO – VO zijn er hiaten in het aanbod.

Vanuit de verzamelde informatie kan over deze subdoelstellingen het volgende gesteld worden:

1. Het delen van kennis en inzichten binnen de besturen is vanaf 2020 steeds meer op gang gekomen. Bij alle besturen zijn de talentcoördinatoren zeer actief bezig om het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen vorm te geven en te verbeteren. Vervolgens zijn er in de looptijd van het project ook meer verbanden tussen de besturen ontstaan. De contactpersonen van de verschillende besturen zoeken elkaar op en de talentcoördinatoren raken vertrouwd met elkaar doordat men elkaar steeds tegenkomt op de leernetwerken en masterclasses. Er vindt veel uitwisseling van ideeën plaats.
2. Na de nulmeting is er veel ingezet op scholingsbijeenkomsten. Deze werden aanvankelijk heel goed bezocht. Corona zette hier enorm de rem op. Digitale bijeenkomsten blijken veel minder inspirerend en na de lockdowns blijft de werkdruk voor veel mensen nog enige tijd erg hoog, waardoor alle scholingsbijeenkomsten veel minder goed bezocht worden. De inzet van de ambulante begeleider wordt zeer gewaardeerd wanneer scholen er gebruik van maken, maar het duurt wel enige tijd voordat alle scholen de weg kennen en haar inzetten. De terugkoppeling naar de talentcoördinatoren kan nog verbeterd worden om tot meer ontwikkeling binnen de besturen te komen. We zien dat de basiskennis van hoogbegaafdheid bij de meeste leerkrachten inmiddels wel aanwezig is, maar dat het in de praktijk brengen van deze kennis nog wel lastig is. Verder is kennis over onderpresteerders een aanhoudende ontwikkelvraag.
3. Binnen alle besturen zijn talentcoördinatoren aanwezig en binnen de grotere besturen zijn er netwerken. Een gezamenlijk netwerk waar uitwisseling plaatsvindt is er tot nog toe niet

gekomen, wel zijn er leernetwerken georganiseerd. De uitwisseling en het netwerken begint nu wel steeds meer tot stand te komen.

4. Het aanbod gericht op het jonge kind bleek al meer aanwezig dan verwacht ten tijde van het projectplan. De overgang PO-VO is een onderwerp waar samen met het VO veel aandacht aan is besteed. In het VO vinden momenteel belangrijke ontwikkelingen plaats die de overgang mogelijk nog gemakkelijker maken. Een andere 'witte vlek' blijkt de ondersteuning aan dubbel bijzondere leerlingen te zijn. Momenteel loopt er een projectplan om aan de onderwijsbehoeften van deze diverse doelgroep tegemoet te komen.

Het is natuurlijk zo dat veel van de ontwikkelingen op het gebied van onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen in ons samenwerkingsverband niet toe te schrijven zijn aan het subsidieproject. De besturen in ons samenwerkingsverband zijn vooruitstrevend op dit vlak en ze durven risico's te nemen. Echter, door het subsidieproject is de samenwerking op het terrein van hoogbegaafdheid tussen de besturen versterkt, er is met de middelen veel meer opgezet en we hebben de kans gekregen alles goed in beeld te brengen. We weten wat er verder nodig is en kunnen ons daarvoor blijven inzetten.

Aandachtspunten voor de toekomst

Vanuit de verschillende evaluaties is duidelijk, dat er een aantal belangrijke onderwerpen zijn die in de komende jaren onze aandacht vragen.

Zo is het op bestuursniveau van belang dat het opgestelde beleid geëvalueerd wordt en waar nodig aanscherping van het beleid plaatsvindt. Met betrekking tot scholing blijft onderpresteren een belangrijk thema waar nog winst te behalen valt. Daarnaast is het van belang dat leerkrachten de mogelijkheid krijgen om de begeleiding en ondersteuning in de groep goed te realiseren. Dit blijkt in de praktijk vaak nog lastig. Voor de dubbel bijzondere leerlingen wordt gezocht naar een goede voorziening. Dit staat nog in de kinderschoenen en zal verder uitgewerkt moeten worden. De overgang PO-VO is een thema dat ook in de komende jaren terug moet blijven komen, evenals de doorstroming vanuit de voorschoolse voorzieningen.

Vervolg

Het subsidieproject is met dit verslag afgerond. De stuurgroep blijft echter in dezelfde vorm doorgaan, om ervoor te zorgen dat de ontwikkeling van passend onderwijs aan meer- en hoogbegaafde leerlingen door blijft gaan. De bovenstaande aandachtspunten zullen in de stuurgroep worden opgepakt. Daarbij blijft het samenwerkingsverband masterclasses en leernetwerken hoogbegaafdheid organiseren, zodat het kennisniveau op peil blijft.

Bijlage 1: Enquête intern begeleiders

Vragenlijst intern begeleiders Samenwerkingsverband LHA project HB

Beste intern begeleider,

Het is alweer vier jaar geleden dat het samenwerkingsverband vanuit een subsidie gestart is met het project hoogbegaafdheid. Er zijn verschillende acties ondernomen om het onderwijs aan hoogbegaafde kinderen onder de aandacht te krijgen en te verbeteren. Een voorbeeld hiervan zijn de **masterclasses en leernetwerken hoogbegaafdheid** die het samenwerkingsverband georganiseerd heeft.

Na deze vier jaar willen we graag weten hoe het ervoor staat, zodat we kunnen evalueren hoe succesvol het project is geweest, maar ook om na te gaan **waar de aandacht verder op moet komen te liggen** met betrekking tot het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen.

We vragen jullie daarom een korte enquête met meerkeuzevragen in te vullen. **5 minuten werk**. Mogelijk zul je een aantal vragen missen, bijvoorbeeld over compacten, verrijken en de samenwerking leerkracht en plusgroep. Deze vragen worden rechtstreeks aan de leerkracht gesteld.

Bij voorbaat onze hartelijke dank,

De stuurgroep project hoogbegaafdheid samenwerkingsverband LHA

1. Bij welk bestuur hoort de school?

- Bravoo
- Leerrijk
- Scala
- Willem van Oranje
- Soolva
- Talentis
- CBS De Hoeksteen
- De Rank
- De Brug
- De Stroming

2. Er is voldoende draagvlak om onderwijs op maat te bieden aan hoogbegaafde leerlingen

- Ja, er is voldoende draagvlak in het team
- Ja, er is voldoende draagvlak bij de directie
- Ja, er is voldoende draagvlak bij het schoolbestuur

3. Tenminste één van de teamleden heeft zich gespecialiseerd in het thema hoogbegaafdheid

- Ja

Nee

4. Bij aanmelding van een nieuwe leerling wordt door ouders een vragenlijst ingevuld en/of vindt met ouders een intakegesprek plaats, waarin óók aandacht is voor eventuele voorsprong in de ontwikkeling van de leerling

Ja

Nee

5. De school maakt gebruik van beschikbare hulpmiddelen en informatie om een weloverwogen besluit tot versnelling te kunnen nemen.

Ja, dat klopt

Nee, dat klopt niet

6. Op school zijn de volgende vormen van versnellen mogelijk:

- Vervroegd instromen in groep 1
- Groep 1 en 2 overslaan
- Groep 1 en 2 in één schooljaar doorlopen
- Een groep overslaan in de groepen 3 t/m 8
- Meerdere groepen in één schooljaar doorlopen in de groepen 3 t/m 8
- Halverwege het schooljaar een groep overslaan
- Versnelling voor een bepaald vak
- Vervroegd doorstromen naar het VO

7. Op school wordt verrijkingstof aangeboden buiten de eigen groep (in een binnenschoolse of buitenschoolse plusgroep) voor leerlingen uit:

- Groep 1
- Groep 2
- Groep 3
- Groep 4
- Groep 5
- Groep 6
- Groep 7
- Groep 8

8. De vaste begeleider van de plusgroep binnen school beschikt over de benodigde leerkrachtcompetenties en beschikt hiertoe onder meer over:

- een onderwijsbevoegdheid
- affiniteit met (hoog)begaafde kinderen
- is gespecialiseerd in de begeleiding van (hoog)begaafde leerlingen middels een opleiding/nascholing
- Niet van toepassing

9. Binnen de plusgroep op school:

- Wordt gewerkt aan specifiek op (hoog)begaafden gerichte doelen en vaardigheden.
- Wordt per leerling gewerkt aan individuele doelen en vaardigheden vanuit de individuele leerbehoeften.
- Worden deze individuele doelen en vaardigheden vooraf met de leerling besproken.
- Worden op basis van de gestelde doelen en vaardigheden eisen gesteld aan de leerling voor het werken binnen de plusgroep.
- Zijn de pedagogiek en didactiek afgestemd op de leereigenschappen en kenmerken van hoogbegaafde leerlingen.
- Niet van toepassing

10. Er is een zorg- of beleidsplan waarin (ook) de zorg voor (hoog)begaafde leerlingen is gespecificeerd.

- Ja
- Nee

Bijlage 2: Enquête leerkrachten

Vragenlijst leerkrachten over onderwijs HB leerlingen Samenwerkingsverband LHA

Beste leerkracht,

Het is alweer vier jaar geleden dat het samenwerkingsverband vanuit een subsidie gestart is met het project hoogbegaafdheid. Er zijn verschillende acties ondernomen om het onderwijs aan hoogbegaafde kinderen onder de aandacht te krijgen en te verbeteren. Een voorbeeld hiervan zijn de **masterclasses en leernetwerken hoogbegaafdheid** die het samenwerkingsverband georganiseerd heeft.

Na deze vier jaar willen we graag weten hoe het ervoor staat, zodat we kunnen evalueren hoe succesvol het project is geweest, maar ook om na te gaan **waar de aandacht verder op moet komen te liggen** met betrekking tot het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen. Het Samenwerkingsverband LHA wil graag zicht krijgen op het onderwijs aan (hoog)begaafde leerlingen in de **reguliere groep**, zodat we weten **wat er nodig is** om het onderwijs nog passender te maken.

We vragen jullie daarom een korte enquête met meerkeuzevragen in te vullen. Dit kost **5 minuten** van je tijd. Voor ons levert het heel veel informatie op. Of je nu veel of weinig kennis en affiniteit hebt met de doelgroep, wij stellen het enorm op prijs als je de vragen beantwoordt.

Bij voorbaat dank,

De stuurgroep Hoogbegaafdheid,
Samenwerkingsverband LHA

1. Bij welk bestuur ben je werkzaam?

- Bravoo
- Leerrijk
- Scala
- Willem van Oranje
- Soolva
- Talentis
- CBS De Hoeksteen
- De Rank
- De Brug
- De Stroming

2. In welke groep ben je (het grootste deel van de tijd) werkzaam?

- Groep 1
- Groep 2
- Groep 3
- Groep 4
- Groep 5
- Groep 6
- Groep 7
- Groep 8

3. Er zijn op school afspraken over de signalering van meer- en hoogbegaafde leerlingen.

- Ja, dat klopt
- Nee, dat klopt niet

4. De schoolbrede afspraken over signalering worden in de praktijk ook zo uitgevoerd.

- Ja, dat klopt
- Nee, dat klopt niet.

5. Ben je op de hoogte van kenmerken en specifieke leereigenschappen van (hoog)begaafde onderpresteerders?

- Ja, dat ben ik
- Nee, dat ben ik niet

6. Als leerlingen zich thuis heel anders gedragen dan op school, komt het dan in je op dat er mogelijk sprake is van een ontwikkelingsvoorsprong / (hoog)begaafdheid?

- Ja, die mogelijkheid komt in me op
- Nee, daar denk ik dan niet aan

7. Op welke manier wordt er op school gecompact?

Selecteer maximaal 2 opties.

- Er wordt vooruit getoetst en de leerling maakt alleen wat nog niet beheerst is.
- In de methode staat een compacte route die wordt doorlopen.
- Ik bepaal als leerkracht zelf welke stof de leerling wel moet maken en wat niet.
- Samen met de leerling wordt gekeken welke stof de leerling wel maakt en wat niet.

8. Ik stem de instructie van de (gecompacte) leerstof af op de specifieke leereigenschappen van de (hoog)begaafde leerlingen.

- Ja, dat klopt
- Nee, dat klopt niet.

9. De tijd die vrijkomt door het compacten wordt besteed aan verrijking.

- Ja, dat klopt

Nee, dat klopt niet

10. De binnen de groep aangeboden verrijkingstof:

- Is specifiek ontwikkeld voor (hoog) begaafde leerlingen.
- Is niet afkomstig van hogere leerjaren.
- Is een vast onderdeel van de leerstof van een week.
- Staat (indien van toepassing in combinatie met de gecompacte lesstof) op de dag- of weektaak van de leerling
- Bestaat niet alleen uit schriftelijk materiaal, maar (af en toe) ook uit praktische opdrachten.

11. De verrijkingstof wordt vooraf met de leerling besproken / aan de leerling uitgelegd.

- Ja, dat klopt
- Nee, dat klopt niet

12. Er worden eisen gesteld aan het werken met verrijkingstof binnen de eigen groep.

- Ja, dat klopt
- Nee, dat klopt niet

13. Het lukt me om de leerling begeleiding en feedback te geven tijdens het werken aan de verrijkingstof binnen de eigen groep.

- Ja, dat klopt
- Nee, dat klopt niet

14. Er is in voldoende mate overleg tussen de begeleider van de plusgroep/ plusklas en de groepsleerkracht van de leerling

- Ja, dat klopt
- Nee, dat klopt niet
- Niet van toepassing
- Wel met de leerkracht van de plusgroep op school, niet met de bovenschoolse plusklasleerkracht.
- Niet met de leerkracht van de plusgroep op school, wel met de bovenschoolse plusklasleerkracht.
- Zowel met de leerkracht van de plusgroep op school als met de plusklasleerkracht.

15. Er is sprake van samenhang tussen hetgeen in de plusgroep/ plusklas wordt ondernomen en dat wat er in de eigen groep gebeurt.

- Ja, dat klopt
- Nee, dat klopt niet
- Niet van toepassing
- Wel met de schoolse plusgroep, niet met de bovenschoolse plusklas.
- Niet met de schoolse plusgroep, wel met de bovenschoolse plusklas.

- Zowel met de schoolse plusgroep als de bovenschoolse plusklas.

16. De terugkoppeling naar ouders over de ontwikkeling in de plusgroep/ plusklas gebeurt middels:

- het rapport
- gesprekken met de eigen leerkracht
- gesprekken met de leerkracht plusgroep/plusklas
- digitale updates vanuit de plusgroep/plusklas

Bijlage 3: Evaluatie Jaarplan 2019

Jaarverslag 2019 project hoogbegaafdheid

 criterium	 Doelstelling en visie
Thema 1.1	Aanscherpen gezamenlijke visie op onderwijs aan meer- en hoogbegaafde leerlingen.
Aanleiding/achtergrond	In het schooljaar 18-19 is een stuurgroep opgericht. Na een eerste inventarisatie leek het van belang een gezamenlijke visie op onderwijs aan meer- en hoogbegaafde leerlingen te ontwikkelen.
Resultaat/doelen	Er ligt een gezamenlijke visie op wat we verstaan onder (hoog-) begaafdheid en hoe we daar binnen het SWV mee omgaan. Alle scholen kunnen voldoen aan de activiteiten beschreven als basisondersteuning en scholen en besturen weten waar aanvullende expertise binnen het bestuur en binnen het SWV te verkrijgen is op het gebied van hoogbegaafdheid.
Hoofdeigenaar	Voorzitter stuurgroep
Mede-eigenaars	Stuurgroep
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Gezamenlijke visiebijeenkomst geleid door een HB expert. • Opstellen van een conceptvisie • Bespreken conceptvisie en eventueel aanpassen • De stuurgroepleden koppelen de visie terug naar het bestuur
Evaluatiemomenten	Januari 2019 en januari 2020
Wijze van evalueren	Bespreken in stuurgroep en deelnemersraad.
Evaluatie	Er is een gezamenlijke visie ontwikkeld, waar alle stuurgroepleden zich zeer goed in konden vinden. De stuurgroepleden hebben deze visie gedeeld binnen hun bestuur. In hoeverre de basisondersteuning op orde is en of men expertise binnen het bestuur en SWV kan vinden, is gemeten met de 0-meting.

 criterium	 Doelstelling en visie
Thema 1.2	0-meting SLO vragenlijst
Aanleiding/achtergrond	Ten aanzien van hoogbegaafdheid heeft op SWV-niveau nog geen inhoudelijke analyse plaatsgevonden.
Resultaat/doelen	Het SWV heeft in kaart in hoeverre het onderwijs voor (hoog-)begaafde leerlingen aangepast wordt op de scholen op basis van hun onderwijsbehoeften. Een analyse wijst uit waar nog ontwikkelkansen liggen per bestuur en overkoepelend voor het SWV.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Leden stuurgroep, Jos van der Pluijm en Daniëlle Kloosterman
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Opzoeken of ontwerpen vragenlijst voor scholen (ib en leerkracht) die kan dienen als 0 meting. • Uitzetten van de 0 meting bij alle scholen. • Verzamelen en analyseren resultaten. • Rapportage maken.
Evaluatiemomenten	December 2019 en december 2021
Wijze van evalueren	Bespreken in stuurgroep
Evaluatie	Er is een 0 meting gedaan en de resultaten zijn beschreven in het rapport "Onderzoek naar de stand van zaken van het onderwijs aan begaafde leerlingen in SWV LHA". De resultaten zijn besproken in de stuurgroep.

 criterium	 Doelstelling en visie
Thema 1.3	Enquête (hoog-) begaafde leerlingen.
Aanleiding/achtergrond	Inzicht in de kwaliteit en tevredenheid van de huidige onderwijsvoorzieningen voor (hoog-) begaafde leerlingen is van belang om na te gaan wat er verder ontwikkeld dient te worden voor deze doelgroep.
Resultaat/doelen	<ul style="list-style-type: none"> • Het SWV heeft in kaart in hoeverre het onderwijs voor (hoog-) begaafde leerlingen aangepast wordt op de scholen op basis van hun onderwijsbehoeften. Een analyse wijst uit waar nog ontwikkelkansen liggen per bestuur en overkoepelend voor het SWV. • Het SWV houdt een actueel beeld van de kwaliteit en tevredenheid over de ondersteuning aan (hoog-)begaafde leerlingen binnen het SWV.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Leden stuurgroep, Jos van der Pluijm en Daniëlle Kloosterman
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Inventariseren binnen de werkgroep op welke punten we de tevredenheid van leerlingen uit willen vragen. Bijvoorbeeld inrichting leeromgeving, uitdaging onderwijs, werkvormen, e.d. • opzoeken of ontwerpen van vragenlijst om de kwaliteit van en tevredenheid over onderwijs aan meer- en hoogbegaafde leerlingen te meten bij leerlingen. • Vaststellen bij welke leerlingen de enquête wordt afgenomen. • Enquête uitzetten bij leerlingen. • Analyseren resultaten enquête. • Rapportage maken.
Evaluatiemomenten	December 2019 en december 2021
Wijze van evalueren	Bespreken in stuurgroep.
Evaluatie	Er is een enquête gehouden en de resultaten zijn beschreven in het rapport "Onderzoek naar de stand van zaken van het onderwijs aan begaafde leerlingen in SWV LHA". De resultaten zijn besproken in de stuurgroep.

 criterium	 Doelstelling en visie
Thema 1.4	Enquête ouders van (hoog-) begaafde leerlingen.
Aanleiding/achtergrond	Inzicht in de kwaliteit en tevredenheid van de huidige onderwijsvoorzieningen voor (hoog-) begaafde leerlingen is van belang om na te gaan wat er verder ontwikkeld dient te worden voor deze doelgroep.
Resultaat/doelen	<ul style="list-style-type: none"> • Het SWV heeft in kaart in hoeverre het onderwijs voor (hoog-) begaafde leerlingen aangepast wordt op de scholen op basis van hun onderwijsbehoeften. Een analyse wijst uit waar nog ontwikkelkansen liggen per bestuur en overkoepelend voor het SWV. • Het SWV houdt een actueel beeld van de kwaliteit en tevredenheid over de ondersteuning aan (hoog-)begaafde leerlingen binnen het SWV.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Leden stuurgroep, Jos van der Pluijm en Daniëlle Kloosterman
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Inventariseren binnen de werkgroep op welke punten we de tevredenheid van ouders uit willen vragen. Bijvoorbeeld inrichting leeromgeving, uitdaging onderwijs, werkvormen, e.d.

	<ul style="list-style-type: none"> • Opzoeken of ontwerpen van vragenlijst om de kwaliteit van en tevredenheid over onderwijs aan meer- en hoogbegaafde leerlingen te meten bij de ouders van deze groep leerlingen. • Vaststellen bij welke ouders de enquête wordt afgenomen • Enquête uitzetten bij ouders • Analyseren resultaten enquête. • Rapportage maken.
Evaluatiemomenten	December 2019 en december 2021
Wijze van evalueren	Bespreken in stuurgroep.
Evaluatie	Er is een enquête gehouden en de resultaten zijn beschreven in het rapport "Onderzoek naar de stand van zaken van het onderwijs aan begaafde leerlingen in SWV LHA". De resultaten zijn besproken in de stuurgroep.

 criterium	 Samenwerking en draagvlak
Thema 2.1	Ontwikkelen aanbod voor het jonge kind. Dit aanbod is gericht op ondersteuning binnen de groep en binnen het bestuur, zoals bijvoorbeeld plusgroepen voor leerlingen uit groep 1 t/m 3.
Aanleiding/achtergrond	Vanuit de bespreking in de stuurgroep in schooljaar 2018-2019 komt naar voren dat er te weinig aanbod is richting het jonge kind met een ontwikkelingsvoorsprong. Ook zijn er meerdere leerlingen geweest die (tijdelijk) thuis hebben gezeten vanwege het ontbreken van passend aanbod voor leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong.
Resultaat/doelen	De talentcoördinatoren hebben in kaart welk aanbod er nodig is voor het jonge kind met een ontwikkelingsvoorsprong.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Kleine werkgroep
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Er wordt externe expertise ingehuurd om gezamenlijk te oriënteren op het aanbod voor het jonge kind (binnen kennisnetwerk). Professionals die binnen ons SWV betrokken zijn bij onderwijsvoorzieningen aan het jonge kind met een ontwikkelingsvoorsprong worden hier nadrukkelijk bij uitgenodigd. • Er worden bezoeken afgelegd aan onderwijsvoorzieningen voor het jonge kind met een ontwikkelingsvoorsprong buiten ons SWV. • Er wordt een eerste rapport geschreven over de ontwikkeling van het aanbod aan het jonge kind binnen ons SWV.
Evaluatiemomenten	Het leernetwerk wordt na afloop geëvalueerd middels evaluatieformulieren. De rapportage wordt in 2020 geëvalueerd in de stuurgroep.
Wijze van evalueren	Het leernetwerk wordt na afloop geëvalueerd middels een digitaal evaluatieformulier. De rapportage wordt in 2020 geëvalueerd in de stuurgroep.
Evaluatie	<p>In verband met een te volle planning van activiteiten van het SWV en de besturen staat het leernetwerk m.b.t. het Jonge kind ingepland in de tweede helft van 2020.</p> <p>In het onderzoek naar de stand van zaken van het onderwijs aan begaafde leerlingen in het SWV LHA is het onderwijsaanbod aan het jonge kind meegenomen. Daaruit blijkt dat er inmiddels zowel voltijds- als deeltijds aanbod is voor de doelgroep. Uit overleg met medewerkers van voorschoolse instellingen en de onderbouw van het basisonderwijs komt naar voren, dat de overdracht en doorgaande lijn verbeterd kunnen worden. Dit onderwerp</p>

	zal worden meegenomen in het leernetwerk aan het jonge kind, waar ook de medewerkers van voorschoolse instellingen voor uitgenodigd worden.
--	---

 criterium	 Samenwerking en draagvlak
Thema 2.4	Versterken overgang PO-VO
Aanleiding/achtergrond	Momenteel is er, naast de gebruikelijke overdracht, weinig samenwerking en overleg tussen PO en VO over hoogbegaafde leerlingen. Er is geen doorgaande leerlijn PO-VO op dit gebied.
Resultaat/doelen	PO en VO zijn bekend met elkaars werkwijze waar het (hoog)begaafde leerlingen betreft en er heeft een oriëntatie plaatsgevonden m.b.t. het opzetten van doorgaande leer- en ontwikkelingslijnen.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Kleine werkgroep: Projectleider VO
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Er vindt een uitwisseling van werkwijze plaats tussen PO en VO • Pilot Leerrijk-Moller: wat valt hiervan te leren? • Een Masterclass overgang PO-VO (mogelijk D. Houkema) • Plan van pilots versterken leer- en ontwikkelingslijnen wordt geschreven.
Evaluatiemomenten	December 2019 in de stuurgroep Evaluatie na de Masterclass Juni 2020 bespreken plan in de stuurgroep.
Wijze van evalueren	Masterclass wordt geëvalueerd met kort digitaal evaluatieformulier om inzichten en ideeën te verzamelen. In de stuurgroep wordt het geschreven plan geëvalueerd. Er wordt nagegaan of met dit plan voldoende gedaan wordt om een doorgaande leer- en ontwikkelingslijn voor hoogbegaafde leerlingen binnen ons SWV te realiseren.
Evaluatie	Er heeft in oktober een kennismakingsgesprek plaatsgevonden met de projectleider van het VO. Het blijkt dat er binnen het VO nog veel gesproken moet worden om op één lijn te komen, waardoor verder overleg tussen PO-VO op dit vlak is uitgesteld. Wel is er een lezing overgang PO-VO georganiseerd tijdens de conferentie op 13 mei 2020 door D. Houkema. In de komende periode wordt een plan gemaakt om te komen tot het versterken van leer- en ontwikkelingslijnen. De Pilot Leerrijk-Moller is geëvalueerd middels vragenlijsten en de betrokkenen zijn zeer positief over de 8+ groep. In schooljaar 2019-2020 is na de kerst gestart met 3 groepen voor 30 leerlingen, open voor alle groep 8 leerlingen binnen het SWV met minimaal Havo-VWO advies. Verbeterpunten waren de informatievoorziening naar ouders en zorgen voor voldoende diepgang. Vanuit Leerrijk ligt er de wens dat het Leren leren nog veel meer aan bod komt. Het blijkt uit terugkoppeling van leerlingen die nu op het VO zitten, dat daar met name op wordt vastgelopen.
 criterium	 Expertiseontwikkeling en kennisdeling
Thema 3.1	Organiseren Masterclasses
Aanleiding/achtergrond	Evenals in 2018 worden in 2019 4 Masterclasses georganiseerd.

Resultaat/doelen	Het vergroten van kennis over de hoogbegaafde leerling bij leerkrachten, intern begeleiders en andere medewerkers binnen ons samenwerkingsverband.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Kleine werkgroep:
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> Organiseren Masterclasses: Dubbel Bijzonder, Kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong, een kijkje in de keuken van Athena, overgang PO-VO.
Evaluatiemomenten	Na iedere Masterclass
Wijze van evalueren	Middels digitaal evaluatieformulier.
Evaluatie	In 2019 hebben de Masterclasses Dubbel Bijzonder, Kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong en een kijkje in de keuken van Athena plaatsgevonden. Alle masterclasses zijn positief gewaardeerd. De laatste Masterclass is met een digitaal evaluatieformulier geëvalueerd en scoorde gemiddeld een 8,12.

<i> criterium</i>	<i> Expertiseontwikkeling en kennisdeling</i>
Thema 3.2	Organiseren intervisie voor de talentcoördinatoren van elk bestuur.
Aanleiding/achtergrond	Binnen de besturen zijn talentcoördinatoren aanwezig die de kennis over het onderwijs aan (hoog)begaafde leerlingen verspreiden binnen de organisatie. Deze kennis wordt nog niet over de verschillende besturen heen gedeeld met elkaar.
Resultaat/doelen	De talentcoördinatoren leren van elkaar hoe ze het beste met verschillende situaties en leerkrachten kunnen omgaan, zodat ze hun werk beter kunnen uitvoeren.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Kleine werkgroep:
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> 2 intervisiebijeenkomsten van 2 uur plannen en leiden van de intervisie.
Evaluatiemomenten	Na afloop van de intervisiemomenten
Wijze van evalueren	Digitaal evaluatieformulier
Evaluatie	De talentcoördinatoren hebben kennisgemaakt met elkaar bij de leernetwerken. Werkelijke intervisiemomenten, gericht op het verspreiden van de kennis binnen de organisaties, hebben nog niet plaatsgevonden. Deze zijn wel gepland voor het schooljaar 2020-2021.

 criterium	 Expertiseontwikkeling en kennisdeling
Thema 3.3	Organiseren leernetwerk.
Aanleiding/achtergrond	Binnen het samenwerkingsverband zijn reeds een leernetwerk nieuwkomers en leernetwerk gedrag aanwezig. Ook over hoogbegaafdheid wordt een leernetwerk opgericht.
Resultaat/doelen	Vergroten van de kennis, versterken van de samenwerking, leren van elkaar.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Kleine werkgroep
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Uitnodigen leerkrachten, intern begeleiders, talentcoördinatoren en DBG-ers om deel te nemen aan kennisnetwerk. • Organiseren thema's, inbreng deskundigen, overlegvormen.
Evaluatiemomenten	Na elke bijeenkomst van het kennisnetwerk een korte digitale evaluatie. Jaarlijks in april/mei wordt een moment gepland om de stand van zaken te bepalen.
Wijze van evalueren	Digitale evaluatie. Jaarlijkse evaluatie in de kleine werkgroep: <ul style="list-style-type: none"> - Wat zijn de belangrijkste opbrengsten geweest? - Waaraan is behoefte? - Welke werkvormen zijn wel/niet geschikt bevonden?
Evaluatie	In november 2019 heeft de eerste bijeenkomst van het leernetwerk HB plaatsgevonden. De opkomst was beperkt, maar inhoudelijk werd er goed met elkaar gesproken en er zijn een aantal duidelijke zaken aan de orde gekomen die men verder wil uitdiepen. Het tweede leernetwerk is gepland vanuit deze zaken. Er hebben zich meer leerkrachten ingeschreven voor het tweede leernetwerk dan voor het eerste, een positieve ontwikkeling. Helaas heeft het tweede leernetwerk niet kunnen plaatsvinden in verband met de maatregelen tegen verspreiding van het Coronavirus. Het leernetwerk is verzet naar de tweede helft van 2020.

 criterium	 Haalbaarheid en duurzaamheid
Thema 5.1	Evaluatie projectplan binnen stuurgroep.
Aanleiding/achtergrond	Om draagvlak te behouden is het van belang dat alle besturen betrokken zijn bij het projectplan. Binnen de stuurgroep zijn alle besturen vertegenwoordigd.
Resultaat/doelen	Er is draagvlak voor het projectplan binnen alle besturen. Alle besturen zijn op de hoogte van de ontwikkelingen en kunnen hierop inspelen.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Stuurgroepleden
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • 5 bijeenkomsten plannen waarbij de 8 stuurgroepleden worden uitgenodigd. • Inhoud organiseren en van tevoren kenbaar maken aan stuurgroepleden middels agenda en stukken.
Evaluatiemomenten	Jaarlijks evaluatie in stuurgroep aan het eind van het kalenderjaar
Wijze van evalueren	Mondelinge evaluatie in de stuurgroep ten aanzien van: <ul style="list-style-type: none"> - Opbrengsten project - Koers activiteiten vanuit het project - Impact van ontwikkelingen binnen het eigen bestuur - Duurzame voortzetting van activiteiten/ ontwikkelingen

Evaluatie	Bespreken in stuurgroep.
-----------	--------------------------

 criterium	Haalbaarheid en duurzaamheid
Thema 5.2	Vaststellen jaarplan met besturen in deelnemersraad.
Aanleiding/achtergrond	Om draagvlak te behouden is het van belang dat alle besturen betrokken zijn bij het projectplan.
Resultaat/doelen	Er is draagvlak voor het projectplan binnen alle besturen. Alle besturen zijn op de hoogte van de ontwikkelingen en kunnen hierop inspelen.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Directeur-bestuurder SWV
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen jaarplan • Bijstellen jaarplan
Evaluatiemomenten	Jaarlijks in december
Wijze van evalueren	Het jaarplan wordt jaarlijks door de projectleider geëvalueerd. Deze evaluatie wordt besproken in de deelnemersraad. De uitkomst van deze bespreking wordt meegenomen in het nieuw op te stellen jaarplan voor het volgende jaar.
Evaluatie	De bestuurders zijn geïnformeerd over de aanvraag en het jaarplan. Door de besturen is aangegeven dat ze het eens zijn met de lijn en de uitwerking en dat ze eraan mee gaan werken.

 criterium	Haalbaarheid en duurzaamheid
Thema 5.3	Afspraken over hoe besturen binnen hun organisatie hun scholen betrekken en meenemen.
Aanleiding/achtergrond	Om ervoor te zorgen dat de communicatie over het projectplan niet stopt bij de bestuurders en de stuurgroepleden, is het van belang afspraken te maken over het betrekken en meenemen van de scholen.
Resultaat/doelen	Alle schooldirecteuren zijn betrokken en meegenomen in de ontwikkelingen die staan beschreven in het projectplan.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Stuurgroep
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen beleidsstuk met de stuurgroep. • Checken van draagvlak voor dit beleidsstuk bij de directeuren.
Evaluatiemomenten	
Wijze van evalueren	Jaarlijks voortgang bespreken in stuurgroep en wijze waarop zij de activiteiten vanuit het projectplan communiceren binnen hun bestuur.
Evaluatie	Hier is tot nu toe nog te weinig aandacht voor geweest. Het plan is om dit individueel met de stuurgroepleden te bespreken, zodat er maatwerk per bestuur geleverd kan worden.

Bijlage 4: Evaluatie Jaarplan 2020

Jaarverslag 2020 project hoogbegaafdheid

Criterium	Doelstelling en visie
Thema 1.5	Gezamenlijke visie op onderwijs aan meer- en hoogbegaafde leerlingen aanscherpen.
Aanleiding/achtergrond	In maart 2020 is het rapport "Onderzoek naar de stand van zaken van het onderwijs aan begaafde leerlingen in SWV LHA" uitgebracht en in april is dit in de stuurgroep besproken. Punten uit dit rapport worden meegenomen bij het aanscherpen van de visie op begaafdheid van de besturen binnen het SWV.
Resultaat/doelen	Een visie waarin ook het beeld van leerlingen en ouders is meegenomen.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Stuurgroep
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Rapport naast visiestuk leggen en nagaan waar mogelijkheden tot verbetering liggen; • Deze mogelijkheden bespreken in de stuurgroep en gezamenlijk besluiten hoe de visie aangescherpt wordt; • Aangescherpte visie communiceren naar de besturen, die het doorzetten naar de scholen.
Evaluatiemomenten	Juni 2020
Wijze van evalueren	In de stuurgroep bespreken hoe de aangescherpte visie gecommuniceerd is en eventuele reacties doorspreken.
Evaluatie	De stuurgroep heeft het rapport en het visiestuk bekeken en er is een kleine aanvulling gedaan door te verwijzen naar de visie op passend onderwijs van het samenwerkingsverband, waarbij thuisnabijheid een belangrijk aspect is.

Criterium	Samenwerking en draagvlak
Thema 2.1	Ontwikkelen aanbod voor het jonge kind.
Aanleiding/achtergrond	Uit het rapport "Onderzoek naar de stand van zaken van het onderwijs aan begaafde leerlingen in SWV LHA" komt naar voren dat er een redelijk aanbod voor jonge kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong is. Uit gesprekken met voorschoolse instellingen en leerkrachten onderbouw blijkt echter, dat er wel kansen liggen bij het verbeteren van de doorgaande lijn.
Resultaat/doelen	<ul style="list-style-type: none"> • Er is beter zicht bij voorschoolse en vroegschoolse medewerkers wat er nodig is bij een leerling met een ontwikkelingsvoorsprong om een goede doorgaande lijn te realiseren. • Er is een positief contact over dit onderwerp tussen voorschoolse en vroegschoolse medewerkers.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Kleine werkgroep
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Inhuur externe expertise voor begeleiding talentcoördinatoren bij het verbeteren van het aanbod voor het jonge kind. Elk bestuur kan daar 15 uur voor krijgen. • Aanschaf materialen voor het verbeteren van het aanbod: besturen kunnen eenmalig een aanvraag indienen voor subsidie.

	<ul style="list-style-type: none"> Het organiseren van een leernetwerk over het jonge kind met een ontwikkelingsvoorsprong, waarbij zowel voorschoolse als vroegschoolse medewerkers worden uitgenodigd.
Evaluatiemomenten	Na het leernetwerk (2 ^e helft 2020)
Wijze van evalueren	Terugkoppeling van het leernetwerk in de stuurgroep
Evaluatie	<p>Het aanvragen van subsidiemiddelen door de besturen kwam aanvankelijk niet op gang. Uiteindelijk is er op basis van de ontwikkelplannen van de besturen subsidie toegekend. De aandacht voor kinderen met ontwikkelingsvoorsprong kan binnen de besturen nog vergroot worden. Dit punt moet in de stuurgroep worden besproken en kan wellicht worden meegenomen naar het jaarplan 2021. De Ambulant Begeleider HB zou hier een rol in kunnen spelen.</p> <p>In september 2020 heeft het leernetwerk jonge kind met een ontwikkelingsvoorsprong plaatsgevonden. Deze is ook gefilmd en de belangrijkste informatie is op de website geplaatst. De bijeenkomst werd door de deelnemers positief beoordeeld.</p>

 criterium	 Samenwerking en draagvlak
Thema 2.2	Onderzoek naar de effecten van voltijds HB-onderwijs voor leerlingen uit groep 1 t/m 3 binnen ons SWV. Onderzoek naar effectieve vormen van HB-onderwijs voor deze doelgroep.
Aanleiding/achtergrond	In het oorspronkelijke projectplan zou een oriëntatie naar de wenselijkheid van voltijds HB-onderwijs voor groep 1 t/m3 binnen ons SWV plaatsvinden. Inmiddels heeft 1 van de besturen al voltijds HB-onderwijs voor deze doelgroep opgericht. Daarom zal nu onderzocht worden wat de effecten zijn van verschillende vormen van onderwijs aan deze groep leerlingen volgens verschillende bronnen van wetenschappelijk onderzoek.
Resultaat/doelen	<ul style="list-style-type: none"> Het is duidelijk wat de positieve en negatieve effecten zijn van voltijds HB onderwijs in groep 1 t/m 3. Er is inzicht in alternatieve effectieve vormen van onderwijs aan begaafde leerlingen van groep 1 t/m 3.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Stuurgroep
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> Theoretisch onderzoek effectieve vormen HB-onderwijs begaafde jonge kinderen.
Evaluatiemomenten	Juni en december 2020
Wijze van evalueren	Terugkoppeling / rapportage die wordt besproken in de stuurgroep
Evaluatie	In de periode mei-oktober heeft het literatuuronderzoek plaatsgevonden. Helaas is er over de doelgroep leerlingen groep 1 t/m 3 nog weinig bekend met betrekking tot de effectiviteit van verschillende vormen van onderwijs. Echter, het onderzoek heeft wel degelijk enkele belangrijke inzichten opgeleverd voor de vormgeving van het onderwijs aan leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong. Het onderzoeksrapport is aan de stuurgroep gepresenteerd en op de website gepubliceerd.

 criterium	 Samenwerking en draagvlak
Thema 2.4	Versterken overgang PO-VO
Aanleiding/achtergrond	Momenteel is er, naast de gebruikelijke overdracht, weinig samenwerking en overleg tussen PO en VO over hoogbegaafde leerlingen. Er is geen doorgaande leerlijn PO-VO op dit gebied. De samenwerking tussen de VO-scholen in het SWV moet nog meer vorm krijgen.
Resultaat/doelen	<ul style="list-style-type: none"> • PO en VO zijn bekend met elkaars werkwijze waar het (hoog)begaafde leerlingen betreft en er heeft een oriëntatie plaatsgevonden m.b.t. het opzetten van doorgaande leer- en ontwikkelingslijnen.
Hoofdeigenaar	Projectleider PO
Mede-eigenaars	Kleine werkgroep Projectleider VO
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Lezing overgang PO-VO tijdens conferentie 13 mei 2020 • Overleg projectleider PO en projectleider VO over kansen tot het opzetten van doorgaande leer- en ontwikkelingslijnen • 2 bijeenkomsten met betrokken partijen • Inrichten van 2 pilots
Evaluatiemomenten	Juni 2020 en december 2020
Wijze van evalueren	Bespreken van doelstellingen in stuurgroep en deelnemersraad
Evaluatie	Door de Corona-maatregelen kon de conferentie 13 mei niet doorgaan. Er heeft wel overleg plaatsgevonden tussen de projectleiders PO en VO en er zijn doelstellingen opgesteld om de doorgaande lijn te verbeteren. Daaruit is overleg met de werkgroep POVO en POVO leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften voortgekomen en een brainstormsessie met leerkrachten/ IB-ers PO en zorgcoördinatoren VO. De suggesties vanuit de brainstorm worden meegenomen naar PO en VO om verder vorm te krijgen.

 criterium	 Expertiseontwikkeling en kennisdeling
Thema 3.1	Organiseren conferentie Hoogbegaafdheid
Aanleiding/achtergrond	In 2020 wordt een conferentie hoogbegaafdheid georganiseerd
Resultaat/doelen	Het vergroten van kennis over de hoogbegaafde leerling bij leerkrachten, intern begeleiders en andere medewerkers binnen ons samenwerkingsverband.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Danielle Kloosterman en Ellen Pullens
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Organiseren hoofdlezing met Keynote-speaker en verschillende lezingen waarop kan worden ingeschreven.
Evaluatiemomenten	Na de conferentie
Wijze van evalueren	Middels digitaal evaluatieformulier.
Evaluatie	De conferentie heeft helaas niet kunnen plaatsvinden in verband met de Coronamaatregelen. Deze is verzet naar 2021.

 criterium	 Expertiseontwikkeling en kennisdeling
Thema 3.1	Organiseren Masterclasses
Aanleiding/achtergrond	In 2020 worden naast de conferentie 3 Masterclasses georganiseerd.
Resultaat/doelen	Het vergroten van kennis over de hoogbegaafde leerling bij leerkrachten, intern begeleiders en andere medewerkers binnen ons samenwerkingsverband.

Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Stuurgroep
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> Organiseren Masterclasses: kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong (taxonomie van Bloom toepassen), het stimuleren van creativiteit en onderpresteren.
Evaluatiemomenten	Na iedere Masterclass
Wijze van evalueren	Middels digitaal evaluatieformulier.
Evaluatie	De masterclass over kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong heeft helaas niet kunnen plaatsvinden door de Coronamaatregelen. De masterclass het stimuleren van creativiteit was opgezet voor de talentcoördinatoren en plusklasleerkrachten en is goed bezocht. De masterclass over onderpresteren heeft digitaal plaatsgevonden.

<i> criterium</i>	<i> Expertiseontwikkeling en kennisdeling</i>
Thema 3.2	Organiseren intervisie voor de talentcoördinatoren (of bovenschoolse plusklas-leerkrachten) van elk bestuur.
Aanleiding/achtergrond	Binnen de besturen zijn talentcoördinatoren aanwezig die de kennis over het onderwijs aan (hoog)begaafde leerlingen verspreiden binnen de organisatie. Deze kennis wordt nog niet over de verschillende besturen heen gedeeld met elkaar.
Resultaat/doelen	De talentcoördinatoren leren van elkaar hoe ze het beste met verschillende situaties en leerkrachten kunnen omgaan, zodat ze hun werk beter kunnen uitvoeren. Het versterken van de koppeling tussen de plusklas en de reguliere klas is een belangrijk bespreekpunt.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Stuurgroep
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> 2 intervisiebijeenkomsten van 2 uur plannen leiders van de intervisiebijeenkomst aanstellen Vervolg uit intervisie organiseren
Evaluatiemomenten	Na afloop van het intervisiemoment
Wijze van evalueren	Digitaal evaluatieformulier
Evaluatie	Het intervisiemoment in het voorjaar 2020 is helaas door de Coronamaatregelen komen te vervallen. De geplande uitwisseling van interessante materialen is verschoven naar oktober 2020, maar helaas moest het ook toen weer afgezegd worden door Corona. In november heeft via Teams een intervisiemoment plaatsgevonden gericht op het uitwisselen van informatie plusklas- reguliere klas.

<i> criterium</i>	<i> Expertiseontwikkeling en kennisdeling</i>
Thema 3.3	Organiseren leernetwerk.
Aanleiding/achtergrond	In 2019 is gestart met het leernetwerk hoogbegaafdheid. Dit wordt voortgezet in 2020 met 2 bijeenkomsten.
Resultaat/doelen	Vergroten van de kennis, versterken van de samenwerking, leren van elkaar.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Kleine werkgroep:
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> Uitnodigen leerkrachten, intern begeleiders, talentcoördinatoren en DBG-ers om deel te nemen aan kennisnetwerk.

	<ul style="list-style-type: none"> • Organiseren thema's (signaleren en nieuwkomers), inbreng deskundigen, overlegvormen.
Evaluatiemomenten	Na elke bijeenkomst van het leernetwerk een korte digitale evaluatie. Jaarlijks in april/mei wordt een moment gepland om de stand van zaken te bepalen.
Wijze van evalueren	Digitale evaluatie. Jaarlijkse evaluatie in de kleine werkgroep: <ul style="list-style-type: none"> - Wat zijn de belangrijkste opbrengsten geweest? - Waaraan is behoefte? - Welke werkvormen zijn wel/niet geschikt bevonden?
Evaluatie	Helaas heeft er door Corona maar 1 leernetwerk kunnen plaatsvinden in september 2020. De mogelijkheden qua werkvormen waren beperkt en we hebben besloten er een lezing van te maken, zodat voldoende afstand gehouden kon worden. Via de mail is enige tijd later navraag gedaan wat het leernetwerk heeft opgeleverd. De reacties gaven weer dat het een interessante bijeenkomst was met veel praktische tips, die bruikbaar zijn voor alle leerlingen om een rijke leeromgeving te creëren. De specifieke doelgroep, kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong, werd helaas nog te weinig belicht.

 criterium	 Expertiseontwikkeling en kennisdeling
Thema 3.5	Afleggen schoolbezoeken om goede voorbeelden te zien van ondersteuning aan (hoog-) begaafde leerlingen.
Aanleiding/achtergrond	Binnen ieder bestuur is het onderwijs aan begaafde leerlingen steeds in ontwikkeling. Met betrekking tot de visie hebben de besturen elkaar gevonden. De uitvoering van de visie verschilt waarschijnlijk. Door bij elkaar op bezoek te gaan ontstaat er meer samenwerking en is er gelegenheid te leren van elkaar.
Resultaat/doelen	Vergroten van de kennis, versterken van de samenwerking, leren van elkaar.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Stuurgroep
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Overleg projectleider met de individuele stuurgroepleden over de organisatie van het HB-onderwijs op hun scholen. Speerpunten daarbij zijn het vertalen van de visie van het SWV in de praktijk en de afstemming plusklas en reguliere klas. • Organiseren schoolbezoeken door talentcoördinatoren, afgestemd op de diverse ontwikkelplannen van de besturen. De talentcoördinatoren worden hiervoor gefaciliteerd.
Evaluatiemomenten	Oktober 2020 en april 2021
Wijze van evalueren	Bespreken bevindingen in de stuurgroep en vervolgspraken maken op basis van de bevindingen.
Evaluatie	Er zijn door mensen van verschillende besturen afspraken gemaakt om zaken uit te wisselen. Helaas zijn ook de schoolbezoeken niet mogelijk geweest door Corona, maar er is onderling wel meer contact gekomen.

 criterium	 Evaluatie en voortgang
Thema 4.1	Evaluatie kwaliteit via leerlingen en ouders

Aanleiding/achtergrond	Naast de visie van de scholen willen we ook graag de visie van ouders en leerlingen zelf op de kwaliteit van het onderwijs aan begaafde leerlingen meenemen.
Resultaat/doelen	Er is een duidelijk beeld van de visie van leerlingen en ouders op het begaafdenonderwijs in het SWV en per afzonderlijk bestuur. Daarmee wordt helder wat goed is en waar verbeterpunten liggen.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Stuurgroep
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Uitzetten vragenlijst, analyseren gegevens en schrijven rapportage
Evaluatiemomenten	Mei 2020
Wijze van evalueren	Bespreken bevindingen in de stuurgroep en vervolgsafspraken maken op basis van de bevindingen.
Evaluatie	De uitkomst van het onderzoek is besproken in de stuurgroep en vervolgens is er bij het navragen van ontwikkelplannen expliciet gekeken naar de verbinding plusklas – reguliere klas en het versterken van het onderwijs aan begaafde leerlingen in de reguliere klas, omdat daar een groot verbeterpunt ligt. Dit blijft de komende jaren een aandachtspunt waar ook de ambulant begeleider een rol in gaat spelen.

<i> criterium</i>	<i> Evaluatie en voortgang</i>
Thema 4.2	Evaluatie kwaliteit en tevredenheid leerkrachten over de ondersteuningsmogelijkheden voor (hoog-)begaafde leerlingen.
Aanleiding/achtergrond	Naast het beeld IB/directie van de scholen willen we ook graag de visie van leerkrachten op de kwaliteit van het onderwijs aan begaafde leerlingen meenemen.
Resultaat/doelen	Er is een duidelijk beeld van de visie van leerkrachten op het begaafdenonderwijs in het SWV en per afzonderlijk bestuur. Daarmee wordt helder wat goed is en waar verbeterpunten liggen.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Stuurgroep
Activiteiten	Uitzetten vragenlijst, analyseren gegevens en schrijven rapportage
Evaluatiemomenten	Mei 2020
Wijze van evalueren	Bespreken bevindingen in de stuurgroep en vervolgsafspraken maken op basis van de bevindingen.
Evaluatie	De uitkomst van het onderzoek is besproken in de stuurgroep en vervolgens is er bij het navragen van ontwikkelplannen expliciet gekeken naar de verbinding plusklas – reguliere klas en het versterken van het onderwijs aan begaafde leerlingen in de reguliere klas, omdat daar een groot verbeterpunt ligt. Dit blijft de komende jaren een aandachtspunt waar ook de ambulant begeleider een rol in gaat spelen.

<i> criterium</i>	<i> Evaluatie en voortgang</i>
Thema 4.4	Evaluatie per uitgevoerde pilot of nieuw opgezette interventie.
Aanleiding/achtergrond	Een jaar na de pilotfase wordt elk initiatief geëvalueerd om bij te kunnen stellen. Daarna volgt na 2 jaar nog een evaluatie om te zien of het initiatief gecontinueerd wordt. In 2019 zijn de volgende pilots gestart: <ul style="list-style-type: none"> • C@lvingroep (aanbod voltijds HB-onderwijs) op initiatief van Scala

	<ul style="list-style-type: none"> • Pilot Mollercollege (doorgaande leerlijn PO-VO) op initiatief Mollercollege en Leerrijk <p>In 2020 is de volgende interventie gestart:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pilot hoogbegaafde nieuwkomers (Leerrijk!-Waalwijk taalrijk)
Resultaat/doelen	Na de evaluatie is duidelijk of de nieuwe interventie passend is bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling en de leerkrachten. Vanuit de evaluatie is helder waar nog ontwikkelingskansen liggen om de pilot of interventie te optimaliseren.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	School en bestuur van elke pilot of interventie, stuurgroep
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Doelstellingen pilots en interventies bespreken met school/bestuur – wat is behaald, waar liggen ontwikkelingskansen? • Resultaten van deze besprekingen terugkoppelen naar stuurgroep
Evaluatiemomenten	Juni en December 2020
Wijze van evalueren	Overleg in de stuurgroep
Evaluatie	De pilots van 2019 zijn omgezet in definitieve aanvullingen op het onderwijs aan begaafde leerlingen, toegankelijk voor leerlingen alle besturen. In 2020 is de pilot hoogbegaafde nieuwkomers opgestart. Er is overleg gevoerd en een eerste opzet voor het bedienen van deze doelgroep is gemaakt. Voor de zomervakantie zijn de taalcoördinatoren gestart met de selectie van mogelijke leerlingen. Na de vakantie is overleg gevoerd met de scholen, die wel moeite hebben de leerlingen “los te laten”, omdat de woordenschat nog niet op peil is. Er zijn observaties in de groep uitgevoerd en er worden gesprekken gevoerd met leerlingen en (waar mogelijk) ouders. De eerste leerlingen kunnen in januari 2021 starten.

 criterium	Haalbaarheid en duurzaamheid
Thema 5.1	Evaluatie projectplan binnen stuurgroep.
Aanleiding/achtergrond	Om draagvlak te behouden is het van belang dat alle besturen betrokken zijn bij het projectplan. Binnen de stuurgroep zijn de meeste besturen vertegenwoordigd. Van de besturen die niet vertegenwoordigd zijn, wordt de contactpersoon op de hoogte gesteld.
Resultaat/doelen	Er is draagvlak voor het projectplan binnen alle besturen. Alle besturen zijn op de hoogte van de ontwikkelingen en kunnen hierop inspelen.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Stuurgroepleden
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • 3 bijeenkomsten plannen waarbij de 8 stuurgroepleden worden uitgenodigd. • Inhoud organiseren en van tevoren kenbaar maken aan stuurgroepleden middels agenda en stukken.
Evaluatiemomenten	Jaarlijks evaluatie in stuurgroep aan het eind van het kalenderjaar
Wijze van evalueren	Mondelinge evaluatie in de stuurgroep ten aanzien van: <ul style="list-style-type: none"> - Opbrengsten project - Koers activiteiten vanuit het project - Impact van ontwikkelingen binnen het eigen bestuur - Duurzame voortzetting van activiteiten/ ontwikkelingen

 criterium	Haalbaarheid en duurzaamheid
-------------------	-------------------------------------

Thema 5.2	Jaarlijkse evaluatie en jaarlijks opstellen jaarplan met besturen (in deelnemersraad).
Aanleiding/achtergrond	Om draagvlak te behouden is het van belang dat alle besturen betrokken zijn bij het projectplan.
Resultaat/doelen	Er is draagvlak voor het projectplan binnen alle besturen. Alle besturen zijn op de hoogte van de ontwikkelingen en kunnen hierop inspelen.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Directeur-bestuurder SWV
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen jaarplan • Bijstellen jaarplan
Evaluatiemomenten	Jaarlijks in december
Wijze van evalueren	Het jaarplan wordt jaarlijks door de projectleider geëvalueerd. Deze evaluatie wordt besproken in de deelnemersraad. De uitkomst van deze bespreking wordt meegenomen in het nieuw op te stellen jaarplan voor het volgende jaar.

Criterion	Haalbaarheid en duurzaamheid
Thema 5.3	Afspraken over hoe besturen binnen hun organisatie hun scholen betrekken en meenemen.
Aanleiding/achtergrond	Om ervoor te zorgen dat de communicatie over het projectplan niet stopt bij de bestuurders en de stuurgroepleden, is het van belang afspraken te maken over het betrekken en meenemen van de scholen.
Resultaat/doelen	Alle schooldirecteuren zijn betrokken en meegenomen in de ontwikkelingen die staan beschreven in het projectplan.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Stuurgroep
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen beleidsstuk met de stuurgroep. • Checken van draagvlak voor dit beleidsstuk bij de directeuren.
Evaluatiemomenten	In juni en december 2020
Wijze van evalueren	Jaarlijks voortgang bespreken in stuurgroep en wijze waarop zij de activiteiten vanuit het projectplan communiceren binnen hun bestuur.
Evaluatie	We zijn deze doelstelling anders aangevlogen door eerst na te gaan wat het beleid HB is op bestuursniveau en hoe er een link ligt naar de scholen. Vervolgens worden de doelstellingen van de visie van de besturen geconcretiseerd in een ondergrens en ideaalbeeld. Deze concrete punten willen we meenemen naar de scholen.

Bijlage 5: Evaluatie Jaarplan 2021

Jaarverslag 2021 project hoogbegaafdheid

 criterium	 Samenwerking en draagvlak
Extra Thema n.a.v. de ontwikkelingen in het werkveld	Versterken van de verbinding tussen de plusklas en de reguliere klas.
Aanleiding/achtergrond	Uit het onderzoek naar de stand van zaken omtrent het onderwijs aan meer- en hoogbegaafde leerlingen komt naar voren dat er weinig sprake is van een verbinding tussen de verschillende bovenschoolse plusklassen van de besturen en de reguliere klassen. De aanpassing van het onderwijs blijft daardoor te vaak beperkt tot deelname aan de plusklas. Een situatie die door de meeste besturen als onwenselijk wordt beschouwd. Om het onderwijs in zijn geheel passend te maken voor de doelgroep, wordt gewerkt aan het versterken van de verbinding tussen de plusklas en de reguliere klas.
Resultaat/doelen	<ul style="list-style-type: none"> • Het reguliere onderwijsaanbod is gecompact voor meer- en hoogbegaafde leerlingen; • 80% van de tijd is het aanbod passend bij het niveau en de denkwijze van de leerlingen; • Er wordt in de reguliere klas gezorgd voor uitdagende opdrachten, waarbij aanspraak wordt gemaakt op het creatieve denkvermogen van leerlingen.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Contactpersonen besturen
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Besturen kunnen een aanvraag voor een financiële bijdrage doen voor een ontwikkelplan gericht op het versterken van de verbinding tussen de plusklas en de reguliere klas.
Evaluatiemomenten	In mei en november
Wijze van evalueren	Vraag naar stand van zaken via een formulier. Terugkoppeling / rapportage wordt besproken in de stuurgroep
Evaluatie	De besturen Bravo, Scala en De Stroming hebben voor 2021 een aanvraag voor financiële ondersteuning gedaan om de ontwikkeling op dit vlak een impuls te geven. Door Corona heeft de uitvoer van de plannen enige vertraging opgelopen, maar de ontwikkelingen zijn wel in gang gezet. Ook vanuit andere besturen blijkt er aandacht voor het HB onderwijs in de reguliere klas en de verbinding met de plusklassen.

 criterium	 Samenwerking en draagvlak
Thema 2.1	Ontwikkelen aanbod voor het jonge kind.
Aanleiding/achtergrond	Uit het rapport "Onderzoek naar de stand van zaken van het onderwijs aan begaafde leerlingen in SWV LHA" komt naar voren dat er een redelijk aanbod voor jonge kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong is. Uit gesprekken met voorschoolse instellingen en leerkrachten onderbouw blijkt echter, dat er wel kansen liggen bij het verbeteren van de doorgaande lijn. Uit literatuuronderzoek komt naar voren dat het van belang is dat het SWV verschillende vormen van onderwijs aan leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong aanbiedt.

Resultaat/doelen	<ul style="list-style-type: none"> • Er is beter zicht bij voorschoolse en vroegschoolse medewerkers wat er nodig is bij een leerling met een ontwikkelingsvoorsprong om een goede doorgaande lijn te realiseren. • Er is een positief contact over dit onderwerp tussen voorschoolse en vroegschoolse medewerkers. • Er wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid een ambulant begeleider HB in te zetten om het aanbod aan het jonge kind op de reguliere school te verbeteren. • Besturen kunnen hun ontwikkelplan m.b.t. onderwijs aan het jonge kind met een ontwikkelingsvoorsprong verwezenlijken met ondersteuning van het SWV.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Stuurgroep en ambulant begeleider
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Inzet ambulante begeleider voor begeleiding talentcoördinatoren bij het verbeteren van het aanbod voor het jonge kind. • Besturen kunnen een aanvraag voor een financiële bijdrage doen voor een ontwikkelplan gericht op het jonge kind. • Het organiseren van een leernetwerk over het jonge kind met een ontwikkelingsvoorsprong, waarbij zowel voorschoolse als vroegschoolse medewerkers worden uitgenodigd.
Evaluatiemomenten	Tijdens overlegmomenten van de stuurgroep Na ieder traject ambulant begeleider Na het leernetwerk jonge kind met een ontwikkelingsvoorsprong
Wijze van evalueren	Doelstellingen worden besproken in de stuurgroep. Leernetwerk wordt digitaal geëvalueerd.
Evaluatie	<ul style="list-style-type: none"> • Er is in 2021 te weinig contact geweest met voor- en vroegschoolse medewerkers. • De ambulant begeleider heeft nog geen casussen binnengekregen waar het de ondersteuning van het jonge kind met ontwikkelingsvoorsprong betreft. • Het leernetwerk vindt plaats in januari 2022.

Criterion	Samenwerking en draagvlak
Thema 2.2	Onderzoek naar de effecten van voltijds HB-onderwijs voor leerlingen uit groep 1 t/m 3 binnen ons SWV. Onderzoek naar effectieve vormen van HB-onderwijs voor deze doelgroep.
Aanleiding/achtergrond	In het oorspronkelijke projectplan zou een oriëntatie naar de wenselijkheid van voltijds HB-onderwijs voor groep 1 t/m3 binnen ons SWV plaatsvinden. Inmiddels heeft 1 van de besturen al voltijds HB-onderwijs voor deze doelgroep opgericht en dit wordt ook opgezet in een ander bestuur. Daarom is onderzocht wat de effecten zijn van verschillende vormen van onderwijs aan deze groep leerlingen volgens verschillende bronnen van wetenschappelijk onderzoek. Hier blijkt nog weinig wetenschappelijk onderzoek naar verricht te zijn. We gaan na of er vanuit de universiteiten interesse is voor een scriptie-onderzoek over dit onderwerp, om daarmee het onderwijs nog effectiever in te kunnen richten.
Resultaat/doelen	<ul style="list-style-type: none"> • Het is duidelijk wat de positieve en negatieve effecten zijn van voltijds HB onderwijs in groep 1 t/m 3. • Er is inzicht in alternatieve effectieve vormen van onderwijs aan begaafde leerlingen van groep 1 t/m 3.

Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Stuurgroep
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> Afstudeeronderzoek effectieve vormen HB-onderwijs begaafde jonge kinderen.
Evaluatiemomenten	Tijdens stuurgroep overleg
Wijze van evalueren	Terugkoppeling / rapportage wordt besproken in de stuurgroep
Evaluatie	De onderzoeksvraag is uitgezet bij de Radbouduniversiteit en er zijn verschillende studenten geïnteresseerd in het onderwerp. Zij zijn nu bezig met het verder formuleren van de onderzoeksvraag, zodat we kunnen nagaan of en hoe we kunnen samenwerken.

Criterion	Samenwerking en draagvlak
Thema 2.3	Indien voltijds HB-onderwijs wenselijk en noodzakelijk blijkt te zijn binnen het SWV, implementeren van deze vorm van onderwijs in samenwerking met de verschillende besturen.
Aanleiding/achtergrond	In het oorspronkelijke projectplan zou een oriëntatie naar de wenselijkheid van voltijds HB-onderwijs voor groep 1 t/m3 binnen ons SWV plaatsvinden en daarna eventueel de implementatie van een dergelijke voorziening. Inmiddels heeft 1 van de besturen al voltijds HB-onderwijs voor deze doelgroep opgericht en dit wordt ook opgezet in een ander bestuur. De voorziening is toegankelijk voor leerlingen van de andere besturen en er is een helder toelatingsbeleid en procedure.
Resultaat/doelen	<ul style="list-style-type: none"> Nagaan of we met de bestaande faciliteiten voldoen aan de behoefte van alle besturen, of dat er op een andere plaats een voorziening getroffen moet worden.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Stuurgroep
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> Checklist voor de directeuren maken Overleg in de stuurgroep, na het ophalen van informatie uit de besturen
Evaluatiemomenten	Tijdens stuurgroep overleg
Wijze van evalueren	Terugkoppeling / rapportage wordt besproken in de stuurgroep
Evaluatie	Op dit vlak lijken er momenteel voldoende voorzieningen te zijn. Verdere afstemming kan plaatsvinden nadat de resultaten van het afstudeeronderzoek bekend zijn.

Criterion	Samenwerking en draagvlak
Thema 2.4	Versterken overgang PO-VO
Aanleiding/achtergrond	<p>Momenteel is er, naast de gebruikelijke overdracht, weinig samenwerking en overleg tussen PO en VO over hoogbegaafde leerlingen. Er is geen doorgaande leerlijn PO-VO op dit gebied. In 2020 is een proces in gang gezet om deze doorgaande lijn vorm te geven. Dit wordt verder uitgewerkt in 2021. De samenwerking tussen de VO-scholen in het SWV moet nog meer vorm krijgen.</p> <p>Er vindt een oriëntatie op mogelijke "tussenvormen" PO en VO plaats en als het wenselijk blijkt een tussenvorm op te zetten, wordt hier beleid op geschreven, waarna pilots gestart kunnen worden.</p>
Resultaat/doelen	<ul style="list-style-type: none"> PO en VO zijn op hoofdlijnen bekend met elkaars werkwijze waar het (hoog)begaafde leerlingen betreft via Placemats PO en VO.

	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een werkwijze opgesteld waarmee doorgaande leer- en ontwikkelingslijnen gegarandeerd kunnen worden. • Wanneer wenselijk: er ligt een beleidsstuk over de opzet van een pilot tussenvorm PO-VO. • Besturen kunnen een aanvraag voor een financiële bijdrage doen voor een ontwikkelplan gericht op de versterking overgang PO-VO
Hoofdeigenaar	Projectleider PO
Mede-eigenaars	Stuurgroep Projectleider VO
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Lezing overgang PO-VO tijdens conferentie 26 mei 2021 • Overleg tussen betrokken personen PO en VO over de opzet van doorgaande leer- en ontwikkelingslijnen • 2 bijeenkomsten met betrokken partijen • Ontwikkelen placemats PO en aanscherpen placemats VO op het vlak van HB.
Evaluatiemomenten	Tijdens stuurgroepoverleg
Wijze van evalueren	Bespreken van doelstellingen in stuurgroep Beleidsstuk met opzet pilot bespreken in de stuurgroep.
Evaluatie	<ul style="list-style-type: none"> • De lezing heeft plaatsgevonden. • Er is een goed contact tussen verschillende personen PO en VO die werken met HB leerlingen en de projectleiders PO en VO. Dit heeft geleid tot een uitgebreide verkenning om de doorgaande leerlijnen te kunnen optimaliseren. • De placemat PO is uitgereikt. Bij het VO bestaat weerstand tegen de opzet van een placemat, omdat men denkt dat iedereen al op de hoogte is.

<i> criterium</i>	<i> Samenwerking en draagvlak</i>
Thema 2.5	Versterken overgang PO-VO
Aanleiding/achtergrond	In de eerste helft van 2021 vindt een oriëntatie plaats op de tussenvormen PO en VO. Wanneer het wenselijk wordt geacht een dergelijke vorm op te richten, wordt hier beleid op gemaakt waarmee een pilot kan worden opgezet.
Resultaat/doelen	<ul style="list-style-type: none"> • Het is onderbouwd welke tussenvorm geschikt is voor ons SWV en op welke doelgroep deze tussenvorm gericht is. Er is een beleidsstuk geschreven over hoe de pilot van de tussenvorm wordt opgericht en wie waarvoor verantwoordelijk is.
Hoofdeigenaar	Projectleider PO en projectleider VO
Mede-eigenaars	Stuurgroepen Po en VO
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Lezing overgang PO-VO tijdens conferentie 26 mei 2021 • Overleg tussen betrokken personen PO en VO over de opzet van een tussenvorm • Schrijven beleidsstuk met opzet pilot • Bespreken beleidsstuk met betrokken partijen en stuurgroepen.
Evaluatiemomenten	Tijdens stuurgroepoverleg
Wijze van evalueren	Bespreken voortgang in stuurgroep
Evaluatie	De oriëntatie op de tussenvormen PO en VO is nog in volle gang. Het beleid, wanneer nodig, zal in 2022 ontwikkeld worden.

 criterium	 Samenwerking en draagvlak
Thema 2.7	Samenwerking met jeugdhulp voor dubbel bijzondere leerlingen
Aanleiding/achtergrond	De ervaring is, dat dubbel bijzondere leerlingen onvoldoende profiteren van het aangepaste onderwijsaanbod, omdat er meer ondersteuning nodig is. Wat precies nodig is, hangt van de leerling en diens omgeving af en zal per casus moeten worden vastgesteld.
Resultaat/doelen	<ul style="list-style-type: none"> • In overleg met gemeenten en hun toegangsmedewerkers, wordt vastgesteld welke ondersteuning vanuit onderwijs kan komen en welke ondersteuning vanuit jeugdhulp. • In ondersteuningsteams op de scholen wordt actief afstemming gezocht tussen onderwijs en zorg.
Hoofdeigenaar	Projectleider en beleidsadviseur SWV
Mede-eigenaars	Stuurgroep
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Kwalitatief onderzoek naar mogelijke ondersteuningsbehoeften van deze doelgroep door gesprekken met betrokkenen (leerkrachten, intern begeleiders, plusklasleerkrachten, ouders en leerlingen) van verschillende besturen. • Het onderwerp dubbel bijzondere leerlingen meenemen in de afstemmingsoverleggen met de gemeenten.
Evaluatiemomenten	Tijdens stuurgroepoverleg
Wijze van evalueren	Bespreken van de voortgang in stuurgroep
Evaluatie	Er is middels AB wel oog voor de dubbel bijzondere leerlingen, maar er is geen afstemming gezocht met de gemeente, omdat het samenwerkingsverband in een breder verband deze afstemming zoekt. Dit verloopt moeizaam, omdat er veel veranderingen zijn bij de gemeenten en de jeugdzorginstanties overvraagd worden. Van belang is om op het niveau van het samenwerkingsverband na te denken over een passend onderwijsaanbod aan deze leerlingen en een concrete vraag te formuleren wat nodig is vanuit gemeenten/jeugdzorg.

 criterium	 Expertiseontwikkeling en kennisdeling
Thema 3.1	Organiseren conferentie Hoogbegaafdheid
Aanleiding/achtergrond	In 2021 wordt een conferentie hoogbegaafdheid georganiseerd
Resultaat/doelen	Het vergroten van kennis over de hoogbegaafde leerling bij leerkrachten, intern begeleiders en andere medewerkers binnen ons samenwerkingsverband.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Danielle Kloosterman en Ellen Pullens
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Organiseren hoofdlesing met Keynote-speaker en verschillende lezingen waarop kan worden ingeschreven.
Evaluatiemomenten	Na de conferentie
Wijze van evalueren	Middels digitaal evaluatieformulier.
Evaluatie	Helaas moest de conferentie digitaal plaatsvinden. De evaluaties van deelnemers waren zeer wisselend. Wel duidelijk was, dat het erg lang was, een hele conferentie digitaal. Inhoudelijk waren de meeste deelnemers wel positief, maar minder positief over de vorm. Men had graag meer interactie gehad, maar dit is bij een conferentie sowieso lastig te realiseren.

 criterium	 Expertiseontwikkeling en kennisdeling
-------------------	---

Thema 3.1	Organiseren Masterclasses
Aanleiding/achtergrond	In 2021 worden naast de conferentie 2 Masterclasses georganiseerd.
Resultaat/doelen	Het vergroten van kennis over de hoogbegaafde leerling bij leerkrachten, intern begeleiders en andere medewerkers binnen ons samenwerkingsverband.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Stuurgroep en Ellen Pullens
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Organiseren Masterclasses: <ul style="list-style-type: none"> ○ Versnellen ○ kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong (taxonomie van Bloom toepassen) of motivatieproblemen bij HB leerlingen en hoe hiermee om te gaan.
Evaluatiemomenten	Na iedere Masterclass
Wijze van evalueren	Middels digitaal evaluatieformulier.
Evaluatie	De masterclasses versnellen en Kansrijk (EF, welbevinden, motivatie) hebben plaatsgevonden. Men was positief over de inhoud. Helaas was het aantal deelnemers beperkt. We bereiken moeilijk de leerkrachten die meer over deze onderwerpen zouden moeten leren.

 criterium	 Expertiseontwikkeling en kennisdeling
Thema 3.2	Organiseren intervisie voor de talentcoördinatoren (of bovenschoolse plusklas-leerkrachten) van elk bestuur.
Aanleiding/achtergrond	Binnen de besturen zijn talentcoördinatoren aanwezig die de kennis over het onderwijs aan (hoog)begaafde leerlingen verspreiden binnen de organisatie. Deze kennis wordt nog te weinig over de verschillende besturen heen gedeeld met elkaar.
Resultaat/doelen	<ul style="list-style-type: none"> • Vergroten van kennis en vaardigheden van de talentcoördinatoren ten aanzien van het begeleiden/ coachen van leerkrachten, implementeren van beleid, oudergesprekken en coachen van IB-ers. • Het versterken van de koppeling tussen de plusklas en de reguliere klas is een belangrijk bespreekpunt. • De talentcoördinatoren kunnen vraagstukken waar zij binnen de eigen praktijk tegenaan lopen inbrengen in een intervisiegroep, waar zij door collega's geholpen worden in het oplossen of meer behapbaar maken van deze problemen.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Stuurgroep
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • 2 intervisiebijeenkomsten van 2 uur plannen • Vervolg uit intervisie organiseren
Evaluatiemomenten	Na afloop van het intervisiemoment
Wijze van evalueren	Digitaal evaluatieformulier
Evaluatie	Er heeft 1 intervisiebijeenkomst plaatsgevonden, op 18 november 2021. De opkomst bij deze digitale bijeenkomst was gering. De organisatie en mogelijkheid +wijze van uitwisseling werd wel positief beoordeeld.

 criterium	 Expertiseontwikkeling en kennisdeling
Thema 3.3	Organiseren leernetwerk.

Aanleiding/achtergrond	In 2019 is gestart met het leernetwerk hoogbegaafdheid. In 2020 is dit voortgezet, maar behoorlijk gehinderd door Corona. In 2021 worden drie bijeenkomsten gepland.
Resultaat/doelen	Vergroten van de kennis, versterken van de samenwerking, leren van elkaar.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	stuurgroep
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Uitnodigen leerkrachten, intern begeleiders, talentcoördinatoren en DBG-ers om deel te nemen aan leernetwerk. • Organiseren thema's (signaleren, nieuwkomers, materialenuitwisseling), inbreng deskundigen, overlegvormen.
Evaluatiemomenten	Na elke bijeenkomst van het kennisnetwerk een korte digitale evaluatie. Jaarlijks in april/mei wordt een moment gepland om de stand van zaken te bepalen.
Wijze van evalueren	Digitale evaluatie. Jaarlijkse evaluatie in de kleine werkgroep: <ul style="list-style-type: none"> - Wat zijn de belangrijkste opbrengsten geweest? - Waaraan is behoefte? - Welke werkvormen zijn wel/niet geschikt bevonden?
Evaluatie	Er heeft een bijeenkomst signaleren en nieuwkomers plaatsgevonden, waarbij sprekers e.e.a. verteld hebben. De inhoud signaleren sloot aan op de vraag, maar helaas is het lastig de doelgroep te bereiken. De inhoud van nieuwkomers sloot niet helemaal aan, maar was op zich wel interessant vanuit perspectief HB.

<i> criterium</i>	<i> Expertiseontwikkeling en kennisdeling</i>
Thema 3.4	Inzet ambulant begeleider hoogbegaafdheid.
Aanleiding/achtergrond	Er is een kader voor de werkwijze van de ambulant begeleider vastgesteld en op basis van een profiel heeft een sollicitatieprocedure plaatsgevonden. De ambulant begeleider start per januari 2021.
Resultaat/doelen	<ul style="list-style-type: none"> • De ambulant begeleider coacht leerkrachten en talentcoördinatoren bij vraagstukken omtrent hoog- of meerbegaafde leerlingen. • De talentcoördinatoren van elk bestuur zijn in 2023 in staat om zelfstandig de vragen vanuit scholen te beantwoorden. • Leerkrachten zijn met behulp van de coaching van de ambulant begeleider beter in staat de onderwijsbehoeften van leerlingen te signaleren en hier adequaat op in te spelen binnen de groep. • De talentcoördinatoren zijn in staat om de leerkrachten te coachen hoe ze tegemoet kunnen komen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van hoog- en meerbegaafde leerlingen. • Het SWV krijgt meer zicht op de problematieken die spelen in het SWV.
Hoofdeigenaar	Projectleider en ambulant begeleider
Mede-eigenaars	Stuurgroep
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Op aanvraag van een school ondersteunt de ambulant begeleider op casusniveau.

Evaluatiemomenten	Ieder traject van de ambulant begeleider wordt met de projectleider geëvalueerd, om een beeld te krijgen van benodigde expertiseontwikkeling voor een breder deel van de scholen. In de stuurgroep wordt verslag uitgebracht van de voortgang
Wijze van evalueren	Met de projectleider en in de stuurgroep
Evaluatie	In de periode januari-oktober zijn zo'n 15 casussen aangemeld bij de ambulant begeleider. Dit zijn vaak ingewikkelde casussen, waardoor de AB-er nog niet tot afronding is gekomen. Bij de evaluatie zijn enkele aanscherpingen van de werkwijze afgesproken, om ervoor te zorgen dat de taak beter is afgebakend en dat de juiste personen betrokken worden. Hierover volgt communicatie met de scholen.

 criterium	 Expertiseontwikkeling en kennisdeling
Thema 3.5	Afleggen schoolbezoeken om goede voorbeelden te zien van ondersteuning aan (hoog-) begaafde leerlingen.
Aanleiding/achtergrond	Binnen ieder bestuur is het onderwijs aan begaafde leerlingen steeds in ontwikkeling. Met betrekking tot de visie hebben de besturen elkaar gevonden. De uitvoering van de visie verschilt waarschijnlijk. Door bij elkaar op bezoek te gaan ontstaat er meer samenwerking en is er gelegenheid te leren van elkaar.
Resultaat/doelen	Talentcoördinatoren en afgevaardigden van schoolbesturen krijgen via een schoolbezoek een goed beeld van hoe een specifieke groep leerlingen opgevangen wordt in een voorziening. Tijdens het bezoek is er ruimte om de opzet en implementatie van het bezochte initiatief te bespreken, waarmee talentcoördinatoren en besturen ideeën op kunnen doen voor het verder uitbreiden van hun huidige ondersteuningsaanbod.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Stuurgroep
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Organiseren schoolbezoeken door talentcoördinatoren, afgestemd op de diverse ontwikkelplannen van de besturen. De talentcoördinatoren worden hiervoor gefaciliteerd.
Evaluatiemomenten	Tijdens stuurgroepoverleg
Wijze van evalueren	Bespreken bevindingen in de stuurgroep en vervolgafspraken maken op basis van de bevindingen.
Evaluatie	Dit heeft door Corona niet plaats kunnen vinden. Bij de inventarisatie bleek wel dat er veel animo voor was.

 criterium	 Evaluatie en voortgang
Thema 4.3	SOP
Aanleiding/achtergrond	Alle reguliere scholen binnen het SWV hebben hun SOP geactualiseerd in 2020. Het SWV heeft een analyse op overkoepelend niveau gemaakt.
Resultaat/doelen	Het SWV heeft in kaart in hoeverre de ondersteuning aan (hoog-) begaafde leerlingen op verwacht niveau is en waar deze ondersteuning voornamelijk te vinden is. Binnen de school, binnen het bestuur of binnen het SWV. Met de activiteiten uit dit projectplan zou binnen de profielen een groei in ondersteuning aan deze doelgroep te zien moeten zijn.
Hoofdeigenaar	Projectleider

Mede-eigenaars	Beleidsadviseur Onderwijs en kwaliteit SWV
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> Analyse resultaten SOP 2018 en 2020.
Evaluatiemomenten	Maart 2021 in stuurgroep
Wijze van evalueren	Bespreken in stuurgroep
Evaluatie	Er is een verslag gemaakt van de informatie die uit de SOP's te halen is. Dit verslag moet nog besproken worden in de stuurgroep.

 criterium	 Evaluatie en voortgang
Thema 4.4	Evaluatie per uitgevoerde pilot of nieuw opgezette interventie.
Aanleiding/achtergrond	De pilots C@lvingroep en Mollercollege zijn omgezet in vaste voorzieningen en blijven zich ontwikkelen. De Pilot nieuwkomers-HB start dit jaar met de begeleiding van leerlingen.
Resultaat/doelen	Na de evaluatie is duidelijk of de nieuwe interventie passend is bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling en de leerkrachten. Vanuit de evaluatie is helder waar nog ontwikkelkansen liggen om de pilot of interventie te optimaliseren. Na twee jaar is vanuit de evaluatie duidelijk of de nieuwe interventie gecontinueerd moet worden of dat er onvoldoende resultaat mee behaald wordt.
Hoofdeigenaar	School en bestuur van elke pilot of interventie
Mede-eigenaars	Stuurgroep
Activiteiten	De voortgang wordt in de stuurgroep geëvalueerd.
Evaluatiemomenten	Juni en november 2021 in stuurgroep
Wijze van evalueren	Overleg in stuurgroep
Evaluatie	De uiteindelijke uitvoering van de pilot Nieuwkomers heeft door Corona geen doorgang gehad. Bij de selectie van leerlingen wordt veel weerstand bij leerkrachten ervaren, omdat men toch het idee heeft dat eerst alle hiaten weggewerkt moeten zijn voordat men kan overstappen naar de opdrachten van deze pilot. Uiteindelijk heeft de leerkracht wel aangemeld. Door een wisseling in personen bij Waalwijk Taalrijk ligt de opstart van de pilot nu nog even stil.

 criterium	 Haalbaarheid en duurzaamheid
Thema 5.1	Evaluatie projectplan binnen stuurgroep.
Aanleiding/achtergrond	Om draagvlak te behouden is het van belang dat alle besturen betrokken zijn bij het projectplan. Binnen de stuurgroep zijn de meeste besturen vertegenwoordigd. Van de besturen die niet vertegenwoordigd zijn, wordt de contactpersoon op de hoogte gesteld.
Resultaat/doelen	<ul style="list-style-type: none"> Er is draagvlak voor het projectplan binnen alle besturen. Alle besturen zijn op de hoogte van de ontwikkelingen en kunnen hierop inspelen. Alle initiatieven die worden ontwikkeld voor de ondersteuning aan (hoog) begaafde leerlingen kunnen bij voldoende gebleken effectiviteit, geborgd worden binnen de besturen. Het is helder hoe de financiering van deze initiatieven eruit gaat zien en wie verantwoordelijk is.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Stuurgroepleden

Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • 3 bijeenkomsten plannen waarbij de 8 stuurgroepleden worden uitgenodigd. • Inhoud organiseren en van tevoren kenbaar maken aan stuurgroepleden middels agenda en stukken.
Evaluatiemomenten	Jaarlijks evaluatie in stuurgroep aan het eind van het kalenderjaar
Wijze van evalueren	<p>Mondelinge evaluatie in de stuurgroep ten aanzien van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opbrengsten project • Koers activiteiten vanuit het project • Impact van ontwikkelingen binnen het eigen bestuur • Duurzame voortzetting van activiteiten/ ontwikkelingen
Evaluatie	Vrijwel alle stuurgroepleden geven aan dat de prioriteit binnen de besturen en scholen momenteel niet ligt bij HB en dat men het gevoel heeft moeizaam verder te komen. We vermoeden dat alle gebeurtenissen rondom Covid-19 hier een grote rol bij spelen. De stuurgroep heeft besproken in overleg te gaan met directeuren van alle besturen om het beleid rondom HB toch weer goed op de kaart te krijgen.

<i> criterium</i>	<i>Haalbaarheid en duurzaamheid</i>
Thema 5.2	Jaarlijkse evaluatie en jaarlijks opstellen jaarplan met besturen (in deelnemersraad).
Aanleiding/achtergrond	Om draagvlak te behouden is het van belang dat alle besturen betrokken zijn bij het projectplan.
Resultaat/doelen	<ul style="list-style-type: none"> • Er is draagvlak voor het projectplan binnen alle besturen. Alle besturen zijn op de hoogte van de ontwikkelingen en kunnen hierop inspelen. • Activiteiten vanuit dit projectplan hebben een plaats gekregen in het jaarplan van het swv. Met de evaluatie van het voorgaande jaarplan, is het swv in staat om met goedkeuring van de deelnemersraad de plannen voor het volgende schooljaar op te stellen. Besturen stellen activiteiten uit het eigen jaarplan af op de activiteiten vanuit het jaarplan hoogbegaafdheid van het swv, waardoor continuïteit wordt gewaarborgd.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Directeur-bestuurder SWV
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen jaarplan • Bijstellen jaarplan
Evaluatiemomenten	Jaarlijks in december
Wijze van evalueren	Het jaarplan wordt jaarlijks door de projectleider geëvalueerd. Deze evaluatie wordt besproken in de deelnemersraad. De uitkomst van deze bespreking wordt meegenomen in het nieuw op te stellen jaarplan voor het volgende jaar.
Evaluatie	Dit jaarverslag is de evaluatie van het jaarplan. Deze is doorgesproken in de stuurgroep.

 criterium	Haalbaarheid en duurzaamheid
Thema 5.3	Afspraken over hoe besturen binnen hun organisatie hun scholen betrekken en meenemen.
Aanleiding/achtergrond	Om ervoor te zorgen dat de communicatie over het projectplan niet stopt bij de bestuurders en de stuurgroepleden, is het van belang afspraken te maken over het betrekken en meenemen van de scholen.
Resultaat/doelen	Samen met de besturen worden heldere afspraken gemaakt over hoe scholen betrokken en meegenomen worden bij de ontwikkeling van de plannen uit dit projectplan. Dit resulteert in een beleidsstuk waarin de afspraken vastgelegd zijn.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Stuurgroep
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen beleidsstuk met de stuurgroep, op basis visies HB besturen • Checken van draagvlak voor dit beleidsstuk bij de directeuren.
Evaluatiemomenten	Maart en december 2021
Wijze van evalueren	voortgang bespreken in stuurgroep en wijze waarop zij de activiteiten vanuit het projectplan communiceren binnen hun bestuur.
Evaluatie	Er is met de contactpersonen veel gesproken over het meenemen van de scholen. Op basis van de placemat is duidelijk geworden dat de visies van de verschillende besturen goed aansluiten. De ontwikkelpunten vanuit de besturen liggen in de lijn met de visie van het SWV. De lijnen naar de scholen zijn nog niet goed genoeg gelegd en er is geen beleidsstuk geschreven. In de komende periode vindt binnen ieder bestuur overleg met enkele directeuren plaats om dit aspect verder uit te kunnen werken.

Bijlage 6: Evaluatie Jaarplan 2022

Jaarverslag 2022 project hoogbegaafdheid

<i> criterium</i>	<i> Samenwerking en draagvlak</i>
Extra Thema n.a.v. de ontwikkelingen in het werkveld	Versterken van de verbinding tussen de plusklas en de reguliere klas.
Aanleiding/achtergrond	Uit het onderzoek naar de stand van zaken omtrent het onderwijs aan meer- en hoogbegaafde leerlingen komt naar voren dat er weinig sprake is van een verbinding tussen de verschillende bovenschoolse plusklassen van de besturen en de reguliere klassen. De aanpassing van het onderwijs blijft daardoor te vaak beperkt tot deelname aan de plusklas. Een situatie die door de meeste besturen als onwenselijk wordt beschouwd. Om het onderwijs in zijn geheel passend te maken voor de doelgroep, wordt gewerkt aan het versterken van de verbinding tussen de plusklas en de reguliere klas.
Resultaat/doelen	<ul style="list-style-type: none"> • Het reguliere onderwijsaanbod is gecompact voor meer- en hoogbegaafde leerlingen; • 80% van de tijd is het aanbod passend bij het niveau en de denkwijze van de leerlingen; • Er wordt in de reguliere klas gezorgd voor uitdagende opdrachten, waarbij aanspraak wordt gemaakt op het creatieve denkvermogen van leerlingen.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Contactpersonen besturen
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Met de besturen en directeuren wordt besproken op welke wijze het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen in de reguliere groep kan worden versterkt. Met deze informatie wordt een plan gemaakt om per bestuur te ondersteunen.
Middelen begroot	€14.000
Evaluatiemomenten	In november
Wijze van evalueren	Terugkoppeling / rapportage wordt besproken in de stuurgroep
Evaluatie	<p>Er is met besturen en directeuren besproken op welke wijze het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen in de reguliere groep al wordt versterkt en wat er verder plaats kan vinden. Dit is omschreven in het stuk beredeneerd aanbod. De conclusie was als volgt:</p> <p>Uit de gesprekken met enkele directeuren, waarbij alle besturen vertegenwoordigd zijn, kunnen we concluderen dat het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen binnen school in beeld is. De scholen zijn zich bewust van de noodzaak om ook voor deze doelgroep passend onderwijs aan te bieden en men is hard bezig dit te realiseren. De mate waarin men gevorderd is in het bieden van passend onderwijs, verschilt. Vaak hangt dit ook samen met de leerlingenpopulatie. Toch zien we dat ook scholen met een hogere schoolweging bezig zijn om voor deze doelgroep aanpassingen in het onderwijs te maken.</p> <p>Het doelmatig handelen en de daarbij behorende cyclische werkwijze is op veel scholen nog niet terug te zien waar het het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen betreft. Hier kan nog een slag geslagen worden.</p> <p>Vervolgacties vanuit de stuurgroep en de contactpersonen:</p>

	<p>3. Vanuit de stuurgroep willen we samen met de contactpersonen overleggen, om een basisniveau van onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen vast te stellen, passend bij de ontwikkelingsfase van het bestuur. Dit basisniveau kan het bestuur meenemen in het beleidsplan op bestuursniveau.</p> <p>De scholen kunnen hier vervolgens hun eigen vertaling op maken, met te nemen ontwikkelstappen, op welke manier en op welk moment, de evaluaties en vervolgstappen.</p> <p>4. Scholen die er behoefte aan hebben (vooral eenpitters) kunnen door de stuurgroep in contact worden gebracht met scholen die de zaken goed op poten hebben staan. Er kunnen lijntjes worden gelegd. We vragen de contactpersonen per bestuur om na te gaan welke scholen een hulpvraag hebben, zodat er vervolgens een goede match kan worden gemaakt.</p> <p>Deze vervolgcacties hebben op het niveau van de stuurgroep nog niet plaatsgevonden en moeten worden opgenomen in het jaarplan 2023.</p>
--	---

 criterium	 Samenwerking en draagvlak
Thema 2.1	Ontwikkelen aanbod voor het jonge kind.
Aanleiding/achtergrond	Uit het rapport "Onderzoek naar de stand van zaken van het onderwijs aan begaafde leerlingen in SWV LHA" komt naar voren dat er een redelijk aanbod voor jonge kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong is. Uit gesprekken met voorschoolse instellingen en leerkrachten onderbouw blijkt echter, dat er wel kansen liggen bij het verbeteren van de doorgaande lijn. Uit literatuuronderzoek komt naar voren dat het van belang is dat het SWV verschillende vormen van onderwijs aan leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong aanbiedt. Momenteel lijkt de behoefte vooral te liggen in het versterken van het aanbod in de reguliere groep.
Resultaat/doelen	<ul style="list-style-type: none"> • Voorschoolse en vroegschoolse medewerkers hebben eenzelfde beeld bij een kind met een ontwikkelingsvoorsprong en hebben dezelfde doorgaande lijn voor ogen; • Er wordt in de reguliere groep gezorgd voor uitdagende opdrachten, waarbij aanspraak wordt gemaakt op het creatieve denkvermogen van de kinderen; • 80% van de tijd is het aanbod in groep 1, 2 en 3 passend bij het niveau en de denkwijze van de leerlingen;
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Stuurgroep en ambulante begeleider
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Inzet ambulante begeleider of andere specialist voor begeleiding talentcoördinatoren bij het verbeteren van het aanbod voor het jonge kind. De besturen krijgen de kosten van de inhuur van een specialist vergoed tot een bedrag van €1.250,-. Het wordt gestimuleerd ook voorschoolse partijen te betrekken bij het verbeteren van het aanbod. • Besturen kunnen hun ontwikkelplan m.b.t. onderwijs aan het jonge kind met een ontwikkelingsvoorsprong verwezenlijken met financiële ondersteuning van het SWV. • Het organiseren van een leernetwerk over het jonge kind met een ontwikkelingsvoorsprong, waarbij zowel voorschoolse als vroegschoolse medewerkers worden uitgenodigd.

Middelen begroot	€3.500
Evaluatiemomenten	Tijdens overlegmomenten van de stuurgroep Na ieder traject ambulante begeleider/ externe specialist Na het leernetwerk jonge kind met een ontwikkelingsvoorsprong
Wijze van evalueren	De voortgang van de ontwikkelplannen worden besproken in de stuurgroep. Doelstellingen worden besproken in de stuurgroep. Leernetwerk wordt digitaal geëvalueerd.
Evaluatie	Vanuit de besturen is er geen gebruik gemaakt van dit aanbod. Omdat er vanuit de NPO middelen al zeer veel ingezet wordt op scholing op schoolniveau, lijkt er minder ruimte voor andere activiteiten. Het leernetwerk jonge kind heeft wel plaatsgevonden, maar door COVID maatregelen later dan gepland en met alleen deelnemers van de reguliere scholen. De bijeenkomst <i>Speel je Vaardig</i> werd door deelnemers wel als interessant ervaren. Er is besproken om per bestuur een spreker te organiseren, passend binnen de ontwikkeling binnen dat bestuur. De data van de bijeenkomsten worden gedeeld binnen de besturen, zodat andere belangstellenden kunnen aansluiten. Het heeft wat langer tijd gekost om dit door te zetten, maar zal in 2023 plaats gaan vinden.

 criterium	 Samenwerking en draagvlak
Thema 2.2	Onderzoek naar de effecten van voltijds HB-onderwijs voor leerlingen uit groep 1 t/m 3 binnen ons SWV. Onderzoek naar effectieve vormen van HB-onderwijs voor deze doelgroep.
Aanleiding/achtergrond	In het oorspronkelijke projectplan zou een oriëntatie naar de wenselijkheid van voltijds HB-onderwijs voor groep 1 t/m3 binnen ons SWV plaatsvinden. Inmiddels heeft 1 van de besturen al voltijds HB-onderwijs voor deze doelgroep opgericht en dit wordt ook opgezet in een ander bestuur. Daarom is onderzocht wat de effecten zijn van verschillende vormen van onderwijs aan deze groep leerlingen volgens verschillende bronnen van wetenschappelijk onderzoek. Hier blijkt nog weinig wetenschappelijk onderzoek naar verricht te zijn. Vanuit de Radboud universiteit is interesse voor een scriptie-onderzoek over dit onderwerp, om daarmee het onderwijs nog effectiever in te kunnen richten. Echter is het nog niet duidelijk of de uiteindelijke onderzoeksvragen aansluiten bij onze behoefte.
Resultaat/doelen	<ul style="list-style-type: none"> Het is duidelijk wat de positieve en negatieve effecten zijn van voltijds HB onderwijs in groep 1 t/m 3. Er is inzicht in alternatieve effectieve vormen van onderwijs aan begaafde leerlingen van groep 1 t/m 3.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Student die het onderzoek doet
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> Afstudeeronderzoek effectieve vormen HB-onderwijs begaafde jonge kinderen. Evaluatie van de effecten van verschillende vormen van onderwijs aan kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong.
Middelen begroot	€0
Evaluatiemomenten	Afhankelijk van de universiteit/ november 2022
Wijze van evalueren	Terugkoppeling / rapportage wordt besproken in de stuurgroep

Evaluatie	Dit onderzoek heeft uiteindelijk niet plaatsgevonden. Het lijkt ook moeilijk om hier grip op te krijgen.
-----------	--

 criterium	 Samenwerking en draagvlak
Thema 2.3	Indien voltijds HB-onderwijs wenselijk en noodzakelijk blijkt te zijn binnen het SWV, implementeren van deze vorm van onderwijs in samenwerking met de verschillende besturen.
Aanleiding/achtergrond	In het oorspronkelijke projectplan zou een oriëntatie naar de wenselijkheid van voltijds HB-onderwijs voor groep 1 t/m3 binnen ons SWV plaatsvinden en daarna eventueel de implementatie van een dergelijke voorziening. Inmiddels hebben verschillende besturen voltijds HB-onderwijs voor deze doelgroep opgericht. De voorzieningen zijn toegankelijk voor leerlingen van de andere besturen en er is een helder toelatingsbeleid en procedure. De middelen gereserveerd voor dit thema kunnen op een andere manier worden ingezet.

 criterium	 Samenwerking en draagvlak
Thema 2.4	Versterken overgang PO-VO
Aanleiding/achtergrond	In 2021 heeft een oriëntatie middels enquêtes plaatsgevonden om de behoeften omtrent de verbetering van een doorgaande lijn te bepalen. Hieruit komt naar voren dat er op het terrein van leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften wel degelijk verbeteringen in de doorgaande lijn nodig zijn. Er zijn voldoende aanwijzingen om aan te nemen dat een tussenvoorziening voor een groot deel van de leerlingen ondersteunend kan zijn en kan dienen als brugfunctie in de verbetering van de doorgaande lijn, door de contacten tussen PO en VO te versterken.
Resultaat/doelen	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een werkwijze opgesteld waarmee doorgaande leer- en ontwikkelingslijnen gegarandeerd kunnen worden. • Het is onderbouwd welke tussenvorm geschikt is voor ons SWV en op welke doelgroep deze tussenvorm gericht is. Er is een beleidsstuk geschreven over hoe de pilot van de tussenvorm wordt opgericht en wie waarvoor verantwoordelijk is. • Besturen kunnen een aanvraag voor een financiële bijdrage doen voor een ontwikkelplan gericht op de versterking overgang PO-VO
Hoofdeigenaar	Projectleider PO
Mede-eigenaars	Stuurgroep en Projectleider VO
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Overleg tussen betrokken personen PO en VO over de opzet van doorgaande leer- en ontwikkelingslijnen • 2 bijeenkomsten met betrokken partijen • Het schrijven van een beleidsplan over de opzet van een pilot.
Middelen begroot	€500
Evaluatiemomenten	Tijdens stuurgroepoverleg
Wijze van evalueren	Bespreken van doelstellingen in stuurgroep Beleidsstuk met opzet pilot bespreken in de stuurgroep.
Evaluatie	Er is in het eerste deel van 2022 veel overleg geweest met personen uit het PO en VO over de mogelijkheden van het opzetten van een pilot. Uiteindelijk heeft het Willem van Oranjecollege het heft in handen genomen en is aan de slag gegaan met het verder uitwerken van een pilot, een aangepaste lijn voor HB leerlingen, die in 2023 gaat starten.

 criterium	 Samenwerking en draagvlak
Thema 2.5	Versterken overgang PO-VO
Aanleiding/achtergrond	In 2021 heeft een oriëntatie plaatsgevonden op de tussenvormen PO en VO.
Resultaat/doelen	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een pilot opgezet met een passende tussenvorm om de overgang PO-VO voor een bepaalde groep HB leerlingen te versoepelen.
Hoofdeigenaar	Projectleider PO en projectleider VO
Mede-eigenaars	Stuurgroepen PO en VO
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Overleg tussen betrokken personen PO en VO over de opzet van een tussenvorm; • Contactmomenten om de voortgang te bespreken; • Werving leerkracht/docent • Werving leerlingen
Middelen begroot	€1.000
Evaluatiemomenten	Tijdens stuurgroepoverleg
Wijze van evalueren	Bespreken voortgang in stuurgroep
Evaluatie	Zie bij thema 2.4

 criterium	 Samenwerking en draagvlak
Thema 2.7	Samenwerking met jeugdhulp voor dubbel bijzondere leerlingen (Tamara)
Aanleiding/achtergrond	De ervaring is, dat dubbel bijzondere leerlingen onvoldoende profiteren van het aangepaste onderwijsaanbod, omdat er meer ondersteuning nodig is. Wat precies nodig is, hangt van de leerling en diens omgeving af en zal per casus moeten worden vastgesteld. Momenteel worden dubbel bijzondere leerlingen vooral in het reguliere onderwijs opgevangen, maar in veel gevallen wordt hierbij handelingsverlegenheid ervaren.
Resultaat/doelen	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een concreet beeld van de ondersteuning die binnen het samenwerkingsverband als wenselijk wordt ervaren voor deze doelgroep. • In overleg met gemeenten en hun toegangsmedewerkers, wordt vastgesteld welke ondersteuning vanuit onderwijs kan komen en welke ondersteuning vanuit jeugdhulp. • Er wordt gezamenlijk bepaald welke vorm deze ondersteuning krijgt (OZA?)
Hoofdeigenaar	Projectleider en beleidsadviseur SWV
Mede-eigenaars	Stuurgroep
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Nalopen 'programma van eisen' omtrent onderwijs en ondersteuningsbehoeften dubbel bijzondere leerlingen; • Oriëntatie van begeleiding van deze leerlingen in andere samenwerkingsverbanden. • Verkenning opzetten groep dubbel bijzondere leerlingen: wat is er inhoudelijk nodig/ hoe vormgeven en hoe ziet het financiële plaatje eruit? Wat is er nodig vanuit jeugdzorg? • Het onderwerp dubbel bijzondere leerlingen meenemen in de afstemmingsoverleggen met de gemeenten. • In ondersteuningsteams op de scholen wordt actief afstemming gezocht tussen onderwijs en zorg.
Middelen begroot	€6.000
Evaluatiemomenten	Tijdens stuurgroepoverleg
Wijze van evalueren	Bespreken van de voortgang in stuurgroep

Evaluatie	Er is een projectplan Dubbel bijzondere leerlingen opgesteld waarin de ondernomen stappen en het vervolg staan beschreven. Omdat de middelen niet zo uitgegeven zijn als begroot (er is een overschot), wordt aan dit onderwerp meer aandacht besteed in 2023.
-----------	--

 criterium	 Expertiseontwikkeling en kennisdeling
Thema 3.1	Organiseren Masterclasses
Aanleiding/achtergrond	In 2022 worden 2 Masterclasses georganiseerd.
Resultaat/doelen	Het vergroten van kennis over de hoogbegaafde leerling bij leerkrachten, intern begeleiders en andere medewerkers binnen ons samenwerkingsverband.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Stuurgroep en Ellen Pullens
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Organiseren Masterclasses: <ul style="list-style-type: none"> ○ Onderwijs aan HB leerlingen in de reguliere groep ○ Talentontwikkeling volgens theorie van Gardner (vier keer wijzer)
Middelen begroot	€3.000
Evaluatiemomenten	Na iedere Masterclass
Wijze van evalueren	Middels digitaal evaluatieformulier.
Evaluatie	De masterclass Vier keer Wijzer heeft al plaatsgevonden. Er is een interessante werkwijze beschreven waarbij je alle leerlingen van de groep op hun eigen niveau en met hun eigen talent kunt aanspreken, waardoor er een geïntegreerd aanbod ontstaat voor HB leerlingen. De masterclass onderwijs aan HB leerlingen in de reguliere groep vindt begin 2023 plaats.

 criterium	 Expertiseontwikkeling en kennisdeling
Thema 3.3	Organiseren leernetwerk.
Aanleiding/achtergrond	In 2019 is gestart met het leernetwerk hoogbegaafdheid. In 2020 is dit voortgezet, maar behoorlijk gehinderd door Corona. In 2021 hebben twee van de drie bijeenkomsten plaatsgevonden. In 2022 worden drie bijeenkomsten gepland.
Resultaat/doelen	<ul style="list-style-type: none"> • Vergroten van de kennis, • versterken van de samenwerking, • leren van elkaar.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Stuurgroep
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Organiseren leernetwerken rond de thema's jonge kind en POVO
Middelen begroot	€1.000
Evaluatiemomenten	Na elke bijeenkomst van het kennisnetwerk een korte digitale evaluatie. Jaarlijks in april/mei wordt een moment gepland om de stand van zaken te bepalen.
Wijze van evalueren	Digitale evaluatie. Jaarlijkse evaluatie in de kleine stuurgroep: <ul style="list-style-type: none"> - Wat zijn de belangrijkste opbrengsten geweest? - Waaraan is behoefte?

	- Welke werkvormen zijn wel/niet geschikt bevonden?
Evaluatie	Leernetwerken jonge kind en PO-VO hebben plaatsgevonden. Jonge Kind-Speel je vaardig was interessant voor de deelnemers en redelijk goed bezocht. Leernetwerk PO-VO was goed als ontmoetingsmoment, maar de mensen PO hadden meer verwacht aan ontwikkelingen in het VO. Men geeft allen aan ongeveer hetzelfde te kunnen bieden. Het WvO heeft zich zeer bescheiden opgesteld, terwijl ze toch een pilot op aan het zetten zijn.

 criterium	 Expertiseontwikkeling en kennisdeling
Thema 3.4	Inzet ambulant begeleider hoogbegaafdheid.
Aanleiding/achtergrond	Er is een kader voor de werkwijze van de ambulant begeleider vastgesteld en op basis van een profiel heeft een sollicitatieprocedure plaatsgevonden. De ambulant begeleider is gestart per januari 2021. In oktober heeft een evaluatie met het SWV plaatsgevonden en is de procedure nog iets aangescherpt. Een andere AB-er neemt de taak over, omdat de eerste andere werkzaamheden heeft.
Resultaat/doelen	<ul style="list-style-type: none"> • De talentcoördinatoren van elk bestuur zijn in 2023 in staat om zelfstandig de vragen vanuit scholen te beantwoorden. • Leerkrachten zijn met behulp van de coaching van de ambulant begeleider beter in staat de onderwijsbehoeften van leerlingen te signaleren en hier adequaat op in te spelen binnen de groep. • De talentcoördinatoren zijn in staat om de leerkrachten te coachen hoe ze tegemoet kunnen komen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van hoog- en meerbegaafde leerlingen. • Het SWV krijgt meer zicht op de problematieken die spelen in het SWV.
Hoofdeigenaar	Projectleider en ambulant begeleider
Mede-eigenaars	Stuurgroep
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • De ambulant begeleider coacht leerkrachten en talentcoördinatoren bij vraagstukken omtrent hoog- of meerbegaafde leerlingen.
Middelen begroot	€18.000
Evaluatiemomenten	Ieder traject van de ambulant begeleider wordt na afloop met de projectleider geëvalueerd, om een beeld te krijgen van benodigde expertiseontwikkeling voor een breder deel van de scholen. In de stuurgroep wordt verslag uitgebracht van de voortgang
Wijze van evalueren	Met de projectleider op casusniveau en in de stuurgroep meer algemeen.
Evaluatie	De hoeveelheid trajecten die tot dit moment in gang zijn gezet, is nog beperkt. De evaluatie van de trajectbegeleider is in de doorlopen trajecten positief. Als een school eenmaal de weg naar de trajectbegeleider gevonden heeft, merken we dat er vaker een beroep op wordt gedaan. De talentcoördinatoren worden te weinig bij de trajecten betrokken, waardoor er geen leereffect ontstaat. We spreken af dat de talentcoördinatoren in ieder geval worden uitgenodigd voor de evaluatiegesprekken. Ook kijken de contactpersonen binnen de besturen of het zinvol is casussen met Inge binnen de netwerken na te bespreken.

 criterium	 Expertiseontwikkeling en kennisdeling
Thema 3.5	Afleggen schoolbezoeken om goede voorbeelden te zien van ondersteuning aan (hoog-) begaafde leerlingen.
Aanleiding/achtergrond	Binnen ieder bestuur is het onderwijs aan begaafde leerlingen steeds in ontwikkeling. Met betrekking tot de visie hebben de besturen elkaar gevonden. De uitvoering van de visie verschilt waarschijnlijk. Door bij elkaar op bezoek te gaan ontstaat er meer samenwerking en is er gelegenheid te leren van elkaar.
Resultaat/doelen	Talentcoördinatoren en afgevaardigden van schoolbesturen krijgen via een schoolbezoek een goed beeld van hoe een specifieke groep leerlingen opgevangen wordt in een voorziening. Tijdens het bezoek is er ruimte om de opzet en implementatie van het bezochte initiatief te bespreken, waarmee talentcoördinatoren en besturen ideeën op kunnen doen voor het verder uitbreiden van hun huidige ondersteuningsaanbod.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Stuurgroep
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Organiseren schoolbezoeken door talentcoördinatoren, afgestemd op de diverse ontwikkelplannen van de besturen. De talentcoördinatoren worden hiervoor gefaciliteerd.
Middelen begroot	€1.600, dient te worden bekostigd vanuit de cofinanciering.
Evaluatiemomenten	Tijdens stuurgroepoverleg
Wijze van evalueren	Bespreken bevindingen in de stuurgroep en vervolgafspraken maken op basis van de bevindingen.
Evaluatie	Dit thema is niet aan bod gekomen. Het lijkt ook moeilijk uitvoerbaar op dit moment, gezien het grote tekort aan leerkrachten.

 criterium	 Evaluatie en voortgang
Thema 4.1	Evaluatie kwaliteit via leerlingen en ouders
Aanleiding/achtergrond	Nu we enkele jaren op weg zijn met het project hoogbegaafdheid, willen we inzichtelijk krijgen of er een verandering is in de ervaringen van leerlingen en ouders met betrekking tot de kwaliteit van het onderwijs aan HB leerlingen en waar nog aandachtspunten liggen.
Resultaat/doelen	Het is duidelijk waar de aandachtspunten voor de komende jaren liggen bij het project HB.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Stuurgroep
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Uitzetten vragenlijst, analyseren gegevens en schrijven rapportage
Middelen begroot	€1.000
Evaluatiemomenten	November 2022
Wijze van evalueren	Bespreken bevindingen in de stuurgroep en vervolgafspraken maken op basis van de bevindingen.
Evaluatie	Deze evaluatie is verplaatst naar begin 2023

 criterium	 Evaluatie en voortgang
Thema 4.2	Evaluatie kwaliteit via leerkrachten
Aanleiding/achtergrond	Nu we enkele jaren op weg zijn met het project hoogbegaafdheid, willen we inzichtelijk krijgen of er een verandering is in de ervaringen van leerkrachten

	met betrekking tot de kwaliteit van het onderwijs aan HB leerlingen en waar nog aandachtspunten liggen.
Resultaat/doelen	Het is duidelijk waar de aandachtspunten voor de komende jaren liggen bij het project HB.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Stuurgroep
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Uitzetten vragenlijst, analyseren gegevens en schrijven rapportage
Middelen begroot	€1.000
Evaluatiemomenten	November 2022
Wijze van evalueren	Bespreken bevindingen in de stuurgroep en vervolgsafspraken maken op basis van de bevindingen.
Evaluatie	Deze evaluatie is verplaatst naar begin 2023

 criterium	 Evaluatie en voortgang
Thema 4.4	Evaluatie per uitgevoerde pilot of nieuw opgezette interventie.
Aanleiding/achtergrond	De Pilot nieuwkomers-HB is gestart met de begeleiding van leerlingen. Er lopen in 2021 geen andere pilots die geëvalueerd moeten worden.
Resultaat/doelen	Na de evaluatie is duidelijk of de nieuwe interventie passend is bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling en de leerkrachten. Vanuit de evaluatie is helder waar nog ontwikkelkansen liggen om de pilot of interventie te optimaliseren. Na twee jaar is vanuit de evaluatie duidelijk of de nieuwe interventie gecontinueerd moet worden of dat er onvoldoende resultaat mee behaald wordt.
Hoofdeigenaar	School en bestuur van elke pilot of interventie
Mede-eigenaars	Stuurgroep
Activiteiten	De voortgang wordt in de stuurgroep geëvalueerd.
Middelen begroot	0
Evaluatiemomenten	Juni en november 2022 in stuurgroep
Wijze van evalueren	Overleg in stuurgroep
Evaluatie	De pilot nieuwkomers-HB is stil komen liggen door Corona. Het traject is niet meer opgepakt, omdat blijkt dat de korte periode de mensen heeft wakker geschud binnen Leerrijk!. Ook deze doelgroep komt nu naar Breinrijk. Ook binnen de andere besturen is er meer aandacht voor de doelgroep anderstalige leerlingen en leerlingen die uit een minder kansrijke omgeving komen (zie ook conclusie beredeneerd aanbod). De pilot heeft dus bijgedragen aan een positieve ontwikkeling, al is hij stopgezet.

 criterium	 Haalbaarheid en duurzaamheid
Thema 5.1	Evaluatie projectplan binnen stuurgroep.
Aanleiding/achtergrond	Om draagvlak te behouden is het van belang dat alle besturen betrokken zijn bij het projectplan. Binnen de stuurgroep zijn de meeste besturen vertegenwoordigd. Van de besturen die niet vertegenwoordigd zijn, wordt de contactpersoon op de hoogte gesteld.
Resultaat/doelen	<ul style="list-style-type: none"> • Er is draagvlak voor het projectplan binnen alle besturen. • Alle besturen zijn op de hoogte van de ontwikkelingen en kunnen hierop inspelen. • Alle initiatieven die worden ontwikkeld voor de ondersteuning aan (hoog) begaafde leerlingen kunnen bij voldoende gebleken effectiviteit, geborgd worden binnen de besturen.

	<ul style="list-style-type: none"> Het is helder hoe de financiering van deze initiatieven eruit gaat zien en wie verantwoordelijk is.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Stuurgroepleden
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> 3 bijeenkomsten stuurgroep. Inhoud organiseren en van tevoren kenbaar maken aan stuurgroepleden middels agenda en stukken.
Middelen begroot	€1.000
Evaluatiemomenten	Jaarlijks evaluatie in stuurgroep aan het eind van het kalenderjaar
Wijze van evalueren	<p>Mondelinge evaluatie in de stuurgroep ten aanzien van:</p> <ul style="list-style-type: none"> Opbrengsten project Koers activiteiten vanuit het project Impact van ontwikkelingen binnen het eigen bestuur Duurzame voortzetting van activiteiten/ ontwikkelingen
Evaluatie	<p>De stuurgroepoverleggen hebben plaatsgevonden als gepland. Gezamenlijk is steeds bepaald op welke wijze plannen worden bijgesteld. In november bleek, dat niet alle middelen zijn ingezet als begroot, waardoor er een overschot is. Dit wordt ingezet om het project in 2023 verder door te trekken. De stuurgroep, projectleider, trajectbegeleider kunnen hieruit bekostigd worden. In 2023 zal vooral aandacht geschonken worden aan dubbel bijzondere leerlingen.</p>

Criterion	Haalbaarheid en duurzaamheid
Thema 5.2	Jaarlijkse evaluatie en jaarlijks opstellen jaarplan met besturen (in deelnemersraad).
Aanleiding/achtergrond	Om draagvlak te behouden is het van belang dat alle besturen betrokken zijn bij het projectplan.
Resultaat/doelen	<ul style="list-style-type: none"> Er is draagvlak voor het projectplan binnen alle besturen. Alle besturen zijn op de hoogte van de ontwikkelingen en kunnen hierop inspelen. Activiteiten vanuit dit projectplan hebben een plaats gekregen in het jaarplan van het swv. Met de evaluatie van het voorgaande jaarplan, is het swv in staat om met goedkeuring van de deelnemersraad de plannen voor het volgende schooljaar op te stellen. Besturen stellen activiteiten uit het eigen jaarplan af op de activiteiten vanuit het jaarplan hoogbegaafdheid van het swv, waardoor continuïteit wordt gewaarborgd.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Directeur-bestuurder SWV
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> Opstellen jaarplan Bijstellen jaarplan
Middelen begroot	€1.600, dient te worden bekostigd vanuit de cofinanciering.
Evaluatiemomenten	Jaarlijks in december
Wijze van evalueren	Het jaarplan wordt jaarlijks door de projectleider geëvalueerd. Deze evaluatie wordt besproken in de deelnemersraad.
Evaluatie	Het jaarplan en jaarverslag is opgeleverd aan de directeur bestuurder van het SWV.

Criterion	Haalbaarheid en duurzaamheid
------------------	-------------------------------------

Thema 5.3	Afspraken over hoe besturen binnen hun organisatie hun scholen betrekken en meenemen.
Aanleiding/achtergrond	Om ervoor te zorgen dat de communicatie over het projectplan niet stopt bij de bestuurders en de stuurgroepleden, is het van belang afspraken te maken over het betrekken en meenemen van de scholen.
Resultaat/doelen	De afspraken die worden gemaakt in het kader van het project HB zijn terug te zien in het schoolbeleid.
Hoofdeigenaar	Projectleider
Mede-eigenaars	Stuurgroep
Activiteiten	Er vindt overleg plaats tussen de projectleider, de contactpersoon van het bestuur en enkele directeuren per bestuur over een beredeneerd aanbod op het gebied van HB in het schoolbeleid. Dit resulteert in een presentatie van de stand van zaken en worden afspraken gemaakt over het vervolg.
Middelen begroot	€2.000, dient te worden bekostigd vanuit de cofinanciering.
Evaluatiemomenten	Maart en december 2022
Wijze van evalueren	voortgang bespreken in stuurgroep en wijze waarop zij de activiteiten vanuit het projectplan communiceren binnen hun bestuur.
Evaluatie	<p>Er is met besturen en directeuren besproken op welke wijze het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen in de reguliere groep al wordt versterkt en wat er verder plaats kan vinden. Dit is omschreven in het stuk beredeneerd aanbod. De conclusie was als volgt:</p> <p>Uit de gesprekken met enkele directeuren, waarbij alle besturen vertegenwoordigd zijn, kunnen we concluderen dat het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen binnen school in beeld is. De scholen zijn zich bewust van de noodzaak om ook voor deze doelgroep passend onderwijs aan te bieden en men is hard bezig dit te realiseren. De mate waarin men gevorderd is in het bieden van passend onderwijs, verschilt. Vaak hangt dit ook samen met de leerlingenpopulatie. Toch zien we dat ook scholen met een hogere schoolweging bezig zijn om voor deze doelgroep aanpassingen in het onderwijs te maken.</p> <p>Het doelmatig handelen en de daarbij behorende cyclische werkwijze is op veel scholen nog niet terug te zien waar het het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen betreft. Hier kan nog een slag geslagen worden.</p> <p>Vervolgacties vanuit de stuurgroep en de contactpersonen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vanuit de stuurgroep willen we samen met de contactpersonen overleggen, om een basisniveau van onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen vast te stellen, passend bij de ontwikkelingsfase van het bestuur. Dit basisniveau kan het bestuur meenemen in het beleidsplan op bestuursniveau. <p>De scholen kunnen hier vervolgens hun eigen vertaling op maken, met te nemen ontwikkelstappen, op welke manier en op welk moment, de evaluaties en vervolgstappen.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Scholen die er behoefte aan hebben (vooral eenpitters) kunnen door de stuurgroep in contact worden gebracht met scholen die de zaken goed op poten hebben staan. Er kunnen lijntjes worden gelegd. We vragen de contactpersonen per bestuur om na te gaan welke scholen een hulpvraag hebben, zodat er vervolgens een goede match kan worden gemaakt.

	Deze vervolgacties hebben op het niveau van de stuurgroep nog niet plaatsgevonden en moeten worden opgenomen in het jaarplan 2023.
--	--

Bijlage 7: Evaluatie activiteiten 2023

Omdat het project in 2023 afloopt, is geen jaarplan gemaakt voor 2023. Er is vooral verdergegaan met de punten die in 2022 nog niet waren afgerond. De volgende zaken zijn opgepakt:

Scholing

Naast de Masterclasses vanuit het samenwerkingsverband hebben we de insteek genomen dat ieder bestuur zijn eigen scholing kan organiseren en dat geïnteresseerden uit andere besturen kunnen aansluiten. Er zijn al een aantal bijeenkomsten geweest, namelijk

- Moeilijk te signaleren leerlingen (CBO)
- SIDI protocol – signaleren en compacten (Cedin)
- Training voor ouders: hoe om te gaan met het HB kind

Er komt nog een masterclass verrijken met de denkroutes (Sterk in hoogbegaafdheid) 11 oktober.

Er worden ook voor komend schooljaar (23-24) weer masterclasses en leernetwerken hoogbegaafdheid ingepland.

Trajectbegeleiding

De trajectbegeleiding door Inge loopt door tot einde schooljaar 22-23. De aanmeldingen die er komen, lopen goed, maar er zijn minder aanmeldingen dan gewenst, ook gezien de inventarisatie dubbel bijzondere leerlingen.

Dubbel bijzondere leerlingen

Er is een inventarisatie gemaakt van leerlingen die in deze doelgroep vallen. Aanvankelijk was het een behoorlijke lijst, maar na filtering, bijvoorbeeld door naar het voortraject te kijken, blijven er zo'n 12 tot 15 leerlingen over. Het samenwerkingsverband vindt het te weinig leerlingen om hier iets voor in te richten. Dan zou een bestuur hiervoor iets moeten willen doen, waarbij het samenwerkingsverband wel kan faciliteren.

Er zijn verschillende voorzieningen bekeken, waarbij de conclusie wordt getrokken dat een combinatie onderwijs en zorg wel de beste optie is, maar het is wel moeilijk om dit op te zetten.

Er worden nu verschillende scenario's uitgewerkt, waarbij tijdelijke plaatsing het uitgangspunt is.

Bijlage 8: Placemat visie onderwijs hoogbegaafde leerlingen van de besturen PO in SWV LHA

bravo
Bachveld Voorschool
Openbaar onderwijs

"Geïntegreerd waar mogelijk, specifiek waar nodig" met als doel alle kinderen, en dus ook de hoogbegaafde leerling, te leren leren, leren denken en leren leven.

Huidige voorzieningen:

- 3 bovenscholse plusklassen. Het uitgangspunt is dat deze groepen vanaf 2022-2023 overbodig zijn, omdat het onderwijs op de eigen school (thuisnabij) passend is;
- Compacten en verrijken in de groep en eventueel in de plusgroep binnen de school;
- Op iedere school is een talentcoördinator die zorgt voor coördinatie, monitoring en kennisoverdracht en die meedenkt over het schoolbeleid op dit terrein.
- Ambulant begeleider op bestuursniveau die ondersteunt bij de transitie van bovenscholse plusklassen naar passend aanbod in de klas en op school.

In de nabije toekomst:

- Is Plus-in-de-Klas en, daar waar van toepassing, Plus-in-de-School op elke Bravo-school geïmplementeerd (groep 1 t/m 8);
- Kan een hoogbegaafde leerling ontwikkelingsgeleiding van andere scholen (mogelijk digitaal) ontvangen;

SAMEN VERKIND
KBO
Heusden Altius

de Rijk
christelijke basisschool

"Op onze school krijgen de (hoogbegaafde) leerlingen een zoveel als mogelijk passend leerstofaanbod. Passend bij de kinderen, de groep en de leerkracht."

Huidige voorzieningen:

- Verrijkings- en verdiepingslesstof via Levelwerk;
- Plusgroep intern vanaf groep 4, een middag per week;
- Spellen (ter uitdaging en versterken executieve functies);

In de nabije toekomst:

- Het inzetten van verrijkings- en verdiepingsstof in groep 1 en 2;
- Een plusgroep voor de leerlingen uit groep 1, 2 en 3.

talentis
leerling in ontwikkeling

"Inclusie binnen het onderwijs. Kinderen moeten leren omgaan met hun eigen sterke kanten en minder ontwikkelde kanten. Insteken op uitdagend werk om cognitieve te stimuleren en om sociaal-emotioneel leren en taakwerkhouding te verbeteren."

Huidige voorzieningen:

- Talentcoördinator en werkgroep hoogbegaafdheid ter verbertering van het HB onderwijs op de Vlechter;
- Professionalisering op het gebied van hoogbegaafdheid.
- Verrijkend en verdiepend materiaal, zoals bijvoorbeeld techniektoetsen.

leerrijk!
voorschool openbaar

"De scholen van Leerrijk geven onderwijs, passend bij de leerlingen van nu. We vinden het belangrijk dat kinderen de gelegenheid krijgen hun talenten en mogelijkheden zo goed mogelijk te ontdekken en te ontwikkelen. Dit geldt zowel voor de cognitieve als voor de sociale talenten, maar ook voor creativiteit denken, probleemoplossend werken en kunnen reflecteren."

Huidige voorzieningen:

- Op alle scholen is een talentcoördinator, die zorgt voor kennisoverdracht naar het team en meedenkt over het beleid op dit terrein;
- De scholen compacten en verrijken in alle klassen;
- Op veel scholen is een plusgroep waar ontwikkelingsgeleiding elkaar kunnen ontmoeten;
- Er zijn meerdere bovenscholse plusklassen (Breinrijk) vanaf groep 5
- Er is een samenwerking met het Mollercollege voor de leerlingen van groep 8;
- De expertise van Breinrijk wordt gedeeld met de andere scholen;
- Er wordt veel ingezet op kennisvergroting van de leerkrachten.

In de nabije toekomst:

- Breinrijk! voor groep 4
- Het ontwikkelen van een passend aanbod voor leerlingen groep 1 t/m 3

Stichting Openbaar Onderwijs
Lerdou/Albera

Huidige voorzieningen:

- Talentschool De Almgard heeft twee stamgroepen voor hoogbegaafde kinderen (voltijds-HB onderwijs, middenbouw en bovenbouw);
- Leerlingen binnen SOOLVA kunnen gebruik maken van de instroomdag.

In de nabije toekomst:

- Het HB-onderwijs wordt uitgebreid naar de onderbouw;
- Meer samenwerking met VO-scholen.

de brug
B.V. L.H.A. B.S. L.H.A.

"Alle leerlingen inclusief (hoogbegaafde) leerlingen en leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong hebben recht op passend onderwijs."

Huidige voorzieningen:

- Voor groep 1 t/m 4; verrijkings- en verdiepingsmaterialen;
- Voor groep 5 t/m 8; een plusklasvoorziening.

In de nabije toekomst:

- Uitbreiding Plusklas met leerlingen uit groep 1 t/m 4;
- Uitbreiden kennis van de leerkrachten over deze doelgroep;
- Meer materialen voor leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong in groep 1-2.

De Stroming

"Leerlingen hebben behoefte aan samenwerken met gelijkgestemden en hebben meer uitdaging nodig om aan hun onderwijsbehoefte tegemoet te komen."

Huidige voorzieningen:

- Verrijkings- en verdiepingslesstof via Levelwerk;
- Op de meeste scholen is een plusklas, leerlingen van kleine scholen kunnen deelnemen aan een plusklas van een grotere school;
- Bovenscholse talentgroep waar leerlingen 1 dag per week naartoe kunnen;
- Teamscholing door Novilo

De Hoeksteen
Samenwerking groepen

"We zorgen zoveel mogelijk voor een passend aanbod in de eigen groep t.m.v. compacten, versterkte instructie en verrijking. De plusgroep en bovenscholse plusklas zijn aanvullend."

Huidige voorzieningen:

- Compacten en verrijken in de groep;
- Een plusgroep op school voor 1 dagdeel;
- Een bovenscholse plusklas.

willlem van oranje
voorschool groep

"Elke leerling kan zijn of haar potentieel ontwikkelen, oftewel: gelijke kansen door ongeëfild onderwijs. Binnen onze scholen is er ruimte voor een aangepast aanbod in de groep of in een speciale onderwijssetting, passend bij de leerbehoefte van de (hoogbegaafde) leerling."

Huidige voorzieningen:

- Een passend aanbod in de groep, ondersteund door een interne plusklas of de inzet van teamteaching;
- HB-specialisten die de leerkracht ondersteunen om tot een passend aanbod te komen;
- Vollijd onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen vanaf groep 4 bij Linus-Driessen;
- Vollijd onderwijs aan leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong voor groep 1 t/m 3 bij 1-2-DRIESEN;

Scala
puur onderwijs

"We willen de uniciteit versterken van de (hoogbegaafde) leerling voor een duurzame positionering in de maatschappij."

Huidige Voorzieningen:

- Vollijds onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen vanaf groep 4 bij Linus-onderwijs;
- Vollijds onderwijs aan leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong groep 1 t/m 3 bij C@Mij;
- Plus-in-de-Klas: op de helft van de Scholassen is nu een eigen plus-groep opgericht waar de leerlingen vanaf groep 5 een uur per week optrekken met gelijkgestemden. Het uitwerken van taken en de verdere instructie gebeurt door de groepsleerkracht van de eigen groep. De leerkrachten worden ondersteund door de leerkracht van Plus-in-de-Klas en de Plus-in-de-Klas coaches;
- Diverse workshops omtrent het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen in de Scala-academie.

In de nabije toekomst:

- Het implementeren van Plus-in-de-Klas op de andere Scholassen;
- Het ontwikkelen van een passend aanbod voor de leerlingen van groep 1 tot en met 4 op alle reguliere scholen.